

Lappeenrannan kaupunki

Lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi

Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan palveluverkkoesitys

Sisällys

1. Johdanto: lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten ennakoarviointi	2
2. Ennakkovaikutusarviointien toteutustapa.....	3
3. Valmisteluvaihe: Lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.....	5
3.1 Palveluverkkoesityksen ennako- ja lapsivaikutusten arviointi täydennettynä yksiköiden esihenkilöiden havainnoilla.....	5
3.2 Yleinen aluekohtainen vaikutusarviointi yksiköiden havainnoilla ja kommenteilla täydentyneenä	7
3.3 Rehtoreiden laatimat arviot opetuksenjärjestämisestä kahdessa skenaariossa	14
3.4. Henkilöstön edustajien näkemys palveluverkkoesityksestä	21
4. Lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi kohteittain	22
4.1 Nuijamaan koulu.....	23
4.2 Simolan koulu	27
4.3 Pulpin koulu	31
4.4 Kaukaan koulu.....	35
4.5 Lönnrotin koulu.....	39
4.6 Itä-Suomen koulu.....	43
4.7 Kimpisen peruskoulu	46
4.8 Lukio	48
4.9 Lauritsalan kirjasto.....	50
4.10 Joutsenon kirjasto.....	52
4.11 Pienet lähikirjastot.....	53
4.11.1 Nuijamaan kirjasto.....	54
4.11.2 Pontuksen kirjasto	54
4.11.3 Pulpin kirjasto	54
4.11.4 Pienten lähikirjastojen lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi	54
4.12 Päiväkodit	56
4.12.1 Hovinpellon päiväkotit	57
4.12.2 Myllymäen päiväkodin Karhuvuoren toimipiste	57
4.12.3 Sammotalon päiväkodin Uus-Lavolan toimipiste	57
4.12.4 Peltolan päiväkodin Tykin toimipiste	58
4.12.5 Lapsivaikutusten arviointi/päiväkodit.....	58
5 Lopuksi.....	59
Liite 1: Kuvaus uusien oppilaiden vastaanotosta kouluun.....	61
Liite 2: Ison ja pienen koulun eroja.....	64
Liite 3. Tulevaisuuden lähikirjasto.....	65

1. Johdanto: lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten ennakoarviointi

Palveluverkkoon liittyvät päätökset ovat vaikutuksiltaan laaja-alaisia. Lappeenrannan kaupungissa ennakoivaikutusten arvioinnissa yleisesti käytettävät vaikutusten tunnistamisen näkökulmat ovat asukkaat/asiakkaat, talous, palvelujen järjestäminen, tuotantotavat ja johtaminen, elinkeinopolitiikka, ympäristö ja henkilöstö. Mainittujen näkökulmien lisäksi palveluverkkoratkaisussa on syytä huomioida myös alueelliset tekijät.

Lappeenrannan kaupunki on Unicef-lapsiystävällinen kunta ja yksi lapsiystävällisen kunnan toimenpiteistä on lapsivaikutusten arviointi. Vaikutusten arviointia tulee tarkastella eri näkökulmista kulloisenkin päätöksen tarpeen mukaisesti. Palveluverkkomuutos kohdistuu pääosin lasten ja nuorten palveluihin, joten lapsivaikutusten näkökulma on ollut ensisijainen ja se on yleisemmän lapsivaikutusarvioinnin lisäksi tehty keskeisimpien muutoskohteiden osalta kohdekohtaisesti.

Palveluverkkoesityksen valmistelun kaikissa vaiheissa vaikutusten arviointi on ollut keskeisessä roolissa. Palveluverkko on pyritty pitämään niin laajana kuin mahdollista määriteltyjen reunaehtojen puitteissa. Keskeistä on ollut mahdollisimman tasavertainen laadukkaiden palvelujen tarjoaminen niin suurelle osalle väestöstä kuin mahdollista. Laaja maantieteellinen alue ja väestön epätasainen jakautuminen alueille ei kuitenkaan voi olla jatkossakaan näkymättä palvelujen alueellisessa sijainnissa. Esityksessä on tunnistettu kuntalaisten ja erityisesti lasten näkökulmasta tapahtuvia muutoksia. Esimerkiksi lasten koulumatkoja on tarkasteltu valmisteluvaiheessa myös yksilötasolla.

Palveluverkkoesitys olisi ollut mahdollista muodostaa taloudellisesti vaikuttavammaksi, mutta useissa kohdin esitetään paikallisen elinvoiman ja kuntalaisten arjen sujuvuuden näkökulmasta kattavampaa palveluverkkoa. Palveluverkkoesityksellä varaudutaan myös ennusteista poikkeavaan lapsimäärän kasvuun niillä alueilla, joilla on tonttitarjontaa. Laajan palveluverkon ylläpitäminen on mahdollista, mikäli esityksen mukaiset muutokset toteutuvat.

Palveluverkkomuutokset eivät johda henkilöstövaikutuksiin esimerkiksi irtisanomisten tai osa-aikaistamisten muodossa. Lasten määrään perustuva palveluverkko nimenomaan minimoi mahdollisia henkilöstövaikutuksia. Henkilöstön määrä mukautuu tällaisessa tilanteessa mahdollisimman suurelta osin eläköitymisten ja määräaikaisen henkilöstön vähenemisen myötä. Työyksiköiden määrä vähenee ja työskentelypaikan sijainti voi muuttua.

2. Ennakkovaikutusarviointien toteutustapa

Palveluverkkoesityksen yhteyteen laadittu ennakkovaikutusten arviointi on valmistunut kolmessa vaiheessa. Prosessissa on eriteltävissä valmisteluvaihe, kuulemisvaihe ja täydennetty kuulemisvaihe. Valmisteluvaiheessa syksyn 2023 aikana ennakkovaikutuksen jäsenys ja pohja-arviot laadittiin keskeisimpien valmistelijoiden toimesta ja sitä täydennettiin hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan esihenkilöille järjestetyissä työpajoissa. Esihenkilöt täydensivät arvioita vielä yksiköidensä johtoryhmissä. Valmisteluvaiheen ennakkovaikutusarviointi julkaistiin samassa yhteydessä kuin palveluverkkoesitys korostaen, että vaikutusarviointeja täydennetään kuulemisprosessin jälkeen.

Palveluverkkoesityksen kuulemisvaihe sisälsi lukuisia esittely- ja asukastilaisuuksia sekä vanhempainiltoja kouluissa. Kirjallisten kommenttien jättämiseen varattiin aluksi 12.1.2024-31.1.2024 välinen aika ja sitä päätettiin 22.1.2024 valtuuston iltakoulun yhteydessä jatkaa 16.2.2024 saakka.

Kuulemisvaiheen aikana tunnistettiin teemoja, joista halutaan lisää tietoa. Tietoja hankittiin helmikuun aikana. Koulujen rehtoreille annettiin lisätehtävä, jossa pyydettiin arvioimaan opetusresurssin riittävyyttä toiminnan järjestämiseen kahdessa vaihtoehdossa. Ensimmäisessä vaihtoehdossa palveluverkkoratkaisu toteutuisi. Toisessa vaihtoehdossa nykyiset koulutilat säilytetään ja investoinnit toteutetaan investointiohjelman mukaisesti. Toimialan yksiköille annettiin lisätehtävä, jossa pyydettiin arvioimaan palveluverkkoesityksen vaikutuksia tarkemmin henkilöstön ja lasten kannalta. Koulujen oppilaskuntien hallitukset saivat lisätehtävän, johon laadittiin videoalustus ja pyydettiin sen katsottuaan arvioimaan palveluverkkoesityksen vaikutuksia.

Kuulemisprosessin aikana saatiin kirjallisia palautteita seuraavasti:

Saadut palautteet	Lukumäärä
Lasten ja nuorten yhteisöt sekä oppilaskunnat	12
Yhteisöt ja järjestöt	22
Henkilöstö	20
Yksityishenkilöt	69
Yhteensä	123

Kuulemisprosessin aikana pidetyt esittelytilaisuudet:

11.1.2024 Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan henkilöstö, Teams

17.1.2024 Kaikille avoin asukasilta, Teams + Joutsenon koulun ruokala

22.1.2024 Valtuuston iltakoulu

23.1.2024 Kaikille avoin asukasilta, Teams + Lappeenrannan kaupungintalon valtuustosali

25.1.2024 Lukion opiskelijat

27.1.2024 Nuorisovaltuusto

30.1.2024 Lasten parlamentti

31.1.2024 Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan henkilöstön kuulemistilaisuus, Lappeenrantasali

12.2.2024 Nuijamaan koulun vanhempainilta

13.2.2024 Pulpin koulun vanhempainilta

14.2.2024 Lukion henkilöstö

19.2.2024 Kaukaan koulun vanhempainilta

20.2.2024 Lönnrotin koulun vanhempainilta

20.2.2024 Simolan koulun vanhempainilta

3. Valmisteluvaihe: Lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi

Alla esitetty yleinen vaikutusarviointi julkaistiin palveluverkkoesityksen yhteydessä valmisteluvaiheen ennako- ja lapsivaikutusten arviona 11.1.2024. Toimialan yksiköiden esihenkilöt täydensivät vaikutusarviointia kommentteillaan ja havainnoillaan 31.1.2024 mennessä. Luvuissa 3.1 ja 3.2 esitetään nämä täydentyneet versiot valmisteluvaiheen ennakkovaikutusten ja lapsivaikutusten arvioista.

3.1 Palveluverkkoesityksen ennako- ja lapsivaikutusten arviointi täydennettynä yksiköiden esihenkilöiden havainnoilla.

Palveluverkkomuutos vaikuttaa tuhansiin lapsiin, nuoriin ja perheisiin. Palveluverkkomuutos koskettaa jossakin määrin kaupungin koko väestöä, mutta muutoksen keskiössä ovat lapset ja nuoret. Muutoksessa tunnistetaan yleisellä tasolla useita haasteita, mutta myös uusia mahdollisuuksia. Nykyiseen yhteisöön (esimerkiksi päiväkotit, koulut ja kirjastot) kohdistuvat muutokset ovat eri tasoisia eri alueilla. Osa muutoksista tapahtuu varsin pian, mutta pääosaan on vielä vuosia aikaa.

Muutoksiin sopeutumiseen voi mennä aikaa. Yleensä vastaavissa tilanteissa suunniteltuihin muutoksiin on sopeuduttu lopulta hyvin. Esimerkiksi kouluissa uusien ryhmien yhteishenkeen panostetaan muutostilanteessa paljon ja kaveritoiveet uusien ryhmäjakojen kohdalla pyritään huomioimaan parhaalla mahdollisella tavalla. Muutosprosessin valmistelua on kuvattu liitteessä 1 (kuvaus uusien oppilaiden vastaanotosta kouluun). Lähikirjastoissa muutokset mahdollistavat kirjastotoiminnan kehittämisen kirjastolain edellytysten mukaisesti esimerkiksi koulujen tiloja hyödyntämällä. Lain mukaan kirjastojen tulee tarjota kaupunkilaisille tuttujen kirjastopalvelujen esimerkiksi tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Monen pienissä kouluissa opiskelleen koulumatkat pitenevät. Matkustusajat pysyvät kaikilla lakisääteisissä rajoissa. Useissa kouluissa matkustusajat pitenisivät, vaikka muutosta ei tapahtuisi. Tämä johtuu siitä, että oppilasmäärien pienentyessä keräilykyydit ajaisivat entistä laajemmalla alueella. Monien lasten ja nuorten kohdalla pitenevien koulumatkojen lisäksi kuljetaan erilaisissa harrastuksissa. Mikäli koulupäivän ja harrastustapahtuman välissä käydään kotona, voi arki muuttua entistä kiireisemmäksi. Koulupäivien rakennetta on kehitetty viime vuosina paljon ja yksi ratkaisu harrastavien perheiden arjenhallintaan voi olla Islannin mallin pohjalta kehitetty ns. Harrastamisen Suomen malli, jossa harrastustoimintaa tuodaan koulupäivien välittömään yhteyteen. Tämä malli yleistyy lähivuosina, mutta ei luonnollisesti kata kaikkia harrastuksia.

Palveluverkkomuutos koskettaa myös kirjastopalveluita. Lähimmän kirjaston sijainti voi muuttua, mutta kokonaisuutena kirjastoverkko säilyy varsin kattavana. Kirjastoverkkoa täydentää kirjastoauto, jonka reittejä voidaan muokata varsin nopeasti. Lähikirjastojen sijoittuminen kouluille on merkittävä ja vaikuttava lisä lasten lukemisen ja harrastamisen valikoimaan.

Palveluverkkoon esitettävillä muutoksilla halutaan ennen kaikkea varmistaa toiminnan laatutaso. Esimerkiksi entistä useampi oppilas pääsee opiskelemaan nykyaikaisessa ja hyväkuntoisessa oppimisympäristössä. Opetus tapahtuu entistä useamman kohdalla vuosiluokittaisissa opetusryhmissä ja aikuisen apua on paremmin saatavilla. Suuremmissa kouluissa opettajilla on paremmat mahdollisuudet hyödyntää omia vahvuuksiaan. Esimerkiksi vieraita kieliä opettaa entistä useammin siihen erikoistunut luokanopettaja tai aineenopettaja. Suuremmissa kouluissa on myös paremmat mahdollisuudet laajempaan valinnaisaineiden tarjontaan, koulupäivän yhteyteen sijoittuvan kerho- ja harrastustoiminnan järjestämiseen, erilaisiin opintomatkoihin sekä tapahtumiin (esim. konsertit, urheilukilpailut) osallistumisiin.

Suuremmissa kouluissa opiskelevilla on ympärillään myös suurempi joukko samanikäisiä oppilaita. Joukosta voi löytyä samoista asioista kiinnostuneita uusia ystäviä. Nykyisen oman koulun aikuiset siirtyvät todennäköisimmin samaan kouluun, joten nykyinen opettaja ei välttämättä vaihdu ainakaan kaikissa oppiaineissa ja uusilla opettajilla on hyvät mahdollisuudet tarvittaessa vaihtaa tietoja oppilaan edellisten opettajien kanssa oppilaan asioissa. Pienemmässä yksikössä oppilastuntemus rakentuu helpommin. Isommassa yksikössä toimintakulttuurin rakentamisen tulee olla suunnitelmallista ja tavoitteellista, jossa oppilastuntemus on keskiössä.

Muutoksen vaikutuksia - erityisesti haasteita ja niiden ratkaisuja - lasten, nuorten ja perheiden arkeen on pyritty tunnistamaan laaja-alaisesti ja niiden merkitys lapsille, nuorille ja perheille on sisäistetty. Palveluverkkoesitys on monisäikeinen sarja valintoja ja kompromisseja. Palveluverkkoesitys on pyritty tekemään toiminnan laadukkuuden ja turvallisuuden takaamiseksi taloudellisesti kestäväällä tavalla.

3.2 Yleinen aluekohtainen vaikutusarviointi yksiköiden havainnoilla ja kommentteilla täydentyneenä

Vaikutusarviointi julkaistiin 11.1.2024 ja yksiköiden esihenkilöt täydensivät sitä 31.1.2024 mennessä:

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
Asukkaat	<p>Pulpin koulun lakkautuminen voi vaikuttaa alueen vetovoimaan. Pulpin lähikirjaston korvaa kirjastoauto, jonka reittejä kehitetään. Joutsenon kirjasto on 5 kilometrin päässä. Joutsenon kirjaston siirtyminen Joutsenon koululle tuo kirjastopalvelun aiempaa monipuolisempaan lasten ja nuorten ulottuville, mutta vie sen hieman sivuun ydinkeskustasta, minkä iäkkäämmät, kävellen liikkuvat asiakkaat voivat kokea hankalana.</p>	<p>Varhaiskasvatuksen toimipisteiden muutoksien vaikutukset eivät merkittäviä. Alueen palveluverkko on tiivis.</p> <p>Kirjaston siirtyminen Sammonlahteen mahdollistaa palvelujen oma toimisen käytön sekä palvelujen kehittämisen.</p> <p>Julkinen liikenne saatava toimivaksi Lappeelta Sammonlahden, Skinna-rilan ja Uus-Lavolan alueille, kun lapsia ohjataan Lappeen päiväkotikouluun näiltä alueilta. Paljon autottomia perheitä. Vaikuttaa lasten hoitopäivän pituuteen, sekä varhaiskasvatukseen/esiopetukseen osallistumiseen, miten julkinen liikenne palvelee perheiden tarpeita.</p>	<p>Nuijamaan ja Simolan koulujen lakkautuminen voi vaikuttaa näiden asuinalueiden vetovoimaan. Vaikka oppilaat ovat kuljetusoppilaita, ratkaisu voi heikentää perheiden arjen sujuvuutta.</p> <p>Koulu ei toimi enää asuinalueen kokoontumis- ja harrastuspaikkana.</p> <p>Nuijamaan sivukirjaston korvaa kirjastoauto.</p>	<p>Alueen palveluverkko on edelleen tiivis. Kaukaan ja Lönnrotin peruskoulujen lakkautumisella voi olla vaikutusta alueen vetovoimaan. Itä-Suomen koulun lakkautuminen muuttaa oppilaiden vanhempien arkea, mikäli he ovat hoitaneet koulukuljetusjärjestelyt tähän asti. ISK on kustantanut koulumatkan kulut. Jatkossa oppilaat kulkevat lähikouluun itse tai ovat koulukuljetusten piirissä.</p> <p>Varhaiskasvatuksen toimipisteiden muutosten vaikutukset eivät ole merkittäviä. Oleellista on pystyä tarjoamaan varhaiskasvatuspaikka lähialueelta viimeistään ensimmäisen kokonaisen toimintakauden alkaessa. Kuitenkin on huomattava, että Lönnrotin koulun lakkaaminen vaikuttaa Rakuunamäen päiväkodin esiopetusjärjestelyihin ja oppilaaksiottoalueita tulee suunnitella Kesämäen alueella uudelleen.</p> <p>Lauritsalan kirjaston siirtyminen Lauritsalan koululle ei muuta sijaintia merkittävästi, mutta tuo sen aiempaa monipuolisempaan palveluna lasten ja nuorten ulottuville. Samalla kirjasto</p>

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
				<p>muuttuu esteettömäksi. Pontuksen sivukirjaston korvaa kirjastoauto. Lauritsalan kirjasto on 3 kilometrin päässä Pontukselta.</p> <p>Kaukaan koulun piha on toiminut lähiliikuntapaikkana. Kaukaan koulun lakkautuminen voi vaikuttaa lähiliikuntamahdollisuuteen. Liikuntaseurat ovat käyttäneet Kaukaan koulun liikuntasalia harrastuspaikkana. Kaukaan koulun lakkautuminen voi vaikuttaa harrastusten järjestämiseen.</p>
Ympäristö	<p>Pulpin alueen oppilaista puolet siirtyy koulukuljetusten piiriin. Samalla joukkoliikenneyhteyksiä kehitetään palvelemaan nykytilaa paremmin.</p> <p>Ylläpidettävien tilojen määrä vähenee. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli peruskorjattavaa ja ylläpidettävää tilaa on vähemmän.</p>	<p>Tilojen määrä vähentynyt jo aiempien päätösten myötä. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli peruskorjattavaa/rakennettavaa sekä ylläpidettävää tilaa on vähemmän.</p> <p>Perusopetus-, esiopetus- ja varhaiskasvatuspalvelujen säilyminen 2020-luvun loppuun saakka Kourulassa edistää kestävästä liikkumisesta sekä ehkäisee pienten lasten turhia saattokuljetuksia. Tämä edistää autoliikenteen sujuvuutta kaupungin vilkkaimmin liikennöidyllä väylällä keskustan ja Skinnarilan välillä.</p>	<p>Nuijamaan ja Simolan koulukuljetusten piirissä olevien osuus nousee 70 % -> 100 %. Tilojen määrä vähenee. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli rakennettavaa ja ylläpidettävää tilaa on vähemmän.</p>	<p>Tilojen määrä vähenee merkittävästi, mutta palveluverkko on kattava. Energiaa ja raaka-aineita säästyy, mikäli peruskorjattavaa/rakennettavaa sekä ylläpidettävää tilaa on vähemmän.</p> <p>Kaukaan koulun jatkokäytön järjestäminen aiheuttaa kuluja, sillä koulurakennus on suojeltu ja se on rakennettu koulukäyttöön.</p>
Organisaatio ja henkilöstö	<p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan.</p>	<p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan.</p>	<p>Kaksiopettajaiset koulut on koettu haavoittuviksi esimerkiksi sairastapausten ja muiden erikoistilanteiden kohdalla.</p>	<p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan.</p>

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
		<p>Perusopetuksen joustovaiheen ajalle Sammonlahden kouluun jää kaksi toimintayksikköä, jotka kuuluvat hallinnollisesti samaan kouluun (Kuusimäen toimintayksikkö vuosiluokat 1.-6. ja Sammontalon toimintayksikkö 1.-9.). Joustovaiheen ajalle myös Kuusimäen toimintayksikköön tulee turvata riittävät hallinto- ja tukipalvelut.</p>	<p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin. Johtamisjärjestelyt ja työn organisointi muuttuvat heidän näkökulmastaan.</p> <p>Osa opetushenkilöstöstä työskentelee mieluummin pienemmissä yksiköissä.</p>	<p>Muutosten määrä on merkittävä, mutta hallittu 2020-luvun ajan ja jatkuu lukioiden osalta vuoteen 2036 saakka.</p> <p>Kimpisen yläkoululaisten määrän pieneneminen johtaa siihen että alustavan arvion mukaan 6-7 yläkoulun opettajaa tarvitsee virkasiirron. Määrässä huomioidu eläköitymiset.</p> <p>Kaukaan koulu on keskikokoisena yksikönä henkilöstön näkökulmasta sopivan kokoinen koulu. Osan henkilöstöstä voi olla haastavaa sopeutua suureen työyhteisöön.</p> <p>Esitys- ja muutosvaihe kuormittaa henkilöstöä. Työterveyden tulee pystyä vastaamaan tilanteessa henkilöstön tarpeisiin (työnohjaus ym. palvelut).</p>
Talous	<p>Toiminta tehostuu, mutta ei riittävästi talouden näkökulmasta. Alueelle jää merkittävästi tyhjää tilaa jatkaviinkin yksiköihin. Joutsenon kirjaston kunnostaminen nykyisen kokoisena nostaisi vuokramenoja merkittävästi ja näkyy aineistohankinnoissa, henkilökunnan määrässä sekä kehittämismahdollisuuksissa.</p>	<p>Toiminta on tehokasta 2020-luvun ajan, mutta 2030-luvun osalta on ratkaistava kouluille muodostuvien vapaiden tilojen käyttö.</p> <p>Sammontalon joustovaiheen jälkeen 2030-luvulla alueelle jää kaksi perusopetuksen yksikköä- Sammonlahden koulu ja Lappeen koulu. Sammonlahden koulu sijaitsee keskeisellä paikalla kaupunkirakenteessa. Mikäli 2030-luvulla on tarvetta kouluyksiköiden</p>	<p>Toiminta tehostuu. Jatkavien yksikköjen lapsimääräennusteiden perusteella jää erittäin suuri määrä tyhjää tilaa. Toiminnan lakatessa syntyy merkittävästi nykyistä suurempia kuljetuskustannuksia.</p>	<p>Alueen tilankäytön tehostaminen on ratkaiseva tekijä talouden näkökulmasta koko kaupungin tasolla. Suurimmat muutokset tapahtuva tällä alueella, koska lasten määrän muutos on suurinta kaupunkialueella Kesämäestä Lauritsalaan. Tilojen taloudellisesti kestävä käyttö pystytään toteuttamaan kohtuullisesti, jos ratkaisevat kohteet Kaukaan koulu, Kimpisen koulu, Itä-Suomen koulu ja lukio-opetus toteutuvat suunnitellusti. Lauritsalan kirjaston kunnostaminen nykyisen kokoisena nostaisi vuokramenoja merkittävästi ja</p>

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
		vähentämiseen, niin se tarkoittaa käytännössä Lappeen koulun palvelutarjonnan supistamista tai lakauttamista.		näkyisi aineistohankinnoissa, henkilökunnan määrässä sekä kehittämismahdollisuuksissa. Kaukaan koulun jatkokäytön järjestäminen aiheuttaa kuluja.
Lapsiin kohdistuvat vaikutukset (vaka-, perusopetus- ja lukioikäiset erikseen) - lapsen oikeuksien toteutuminen - onko haitallisia seurouksia jollekin lapsiryhmälle - millaisia vaikutuksia perheiden asumiseen ja talouteen - millaisia vaikutuksia lapsen kasvuun	Varhaiskasvatusikäisille ei muutoksia, pois lukien esiopetus, joka poistuu Pulpilta ja järjestetään Joutsenossa. Pulpin alueen oppilaiden koulumatka pitenee keskimäärin suuruusluokkaan 3-5 kilometriä. Joutsenon alueella jatkossa kaikki oppilaat ovat uusissa tiloissa. Lasten kasvu- ja oppimispolku tapahtuu suurella osalla samassa pihapiirissä. Ryhmäkoot kouluissa tasoittuvat, jolloin voidaan tarjota kaikille kohtuullisen kokoiset opetusryhmät ja riittävä oppimisen tuki. Korvenkylän koulussa siirrytään suurelta osin yhdysluokkiin oppilasmäärän vähetessä. Harrastusmahdollisuudet keskittyvät kahden koulun ympäristöön. Tuen järjestelyt ovat paremmin toteutettavissa. Nuorisotyön palvelut säilyvät Rientolassa, joka on alueen perinteinen kokoontumis- ja vapaa-ajan	Saavutettavuus ja matkat palveluihin säilyvät pääosin aiemmin päätetyllä tasolla Sammontalon käynnistymisen jälkeen. Perusopetuksen ryhmäkoko tasoittuu kaikilla lapsilla, voidaan tarjota kaikille kohtuullisen kokoiset opetusryhmät ja riittävä oppimisen tuki. Harrastus ja oheistoimintaa on tarjolla kaikille oppilaille koulun yhteydessä. Tukea on tarjolla kaikille nykyistä enemmän, kun asiointitijoiden työaika ei kulu toimipisteestä toiseen. Nuorisotyön palvelut siirtyvät Sammontorilta osaksi Sammontaloa. Toiminnasta saattaa jäädä pois nuoria, jotka eivät koe koulu- maista ympäristöä mielekkääksi vapaa-ajanviettopaikaksi. Sammonlahden kirjaston siirtymisen koululle tuo kirjastopalvelut lasten ja nuorten ulottuville aiempaa paremmin sekä antaa mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseksi.	Varhaiskasvatusikäisille ei väliättömästi muutoksia. Nuijamaan ja Simolan alueen kaikki oppilaat siirtyvät koulukuljetusten piiriin ja kulkevat Lauritsalan ja Kesämäen kouluihin. Matka-ajat pitenevät selvästi ja ovat erityisesti Nuijamaan muutamalla (lkm. 1-5) oppilaalla lähellä matka-aikojen ylärajaa. Pitkien matka-aikojen on arvioitu olevan yksi tekijä esimerkiksi vähäisempään harrastamiseen. Harrastusten yhdistämismahdollisuuksia koulupäivän välittömään yhteyteen pyritään kehittämään. Suurempiin yksiköihin siirtyminen voi tarjota maaseutukoulujen oppilaille lisää virikkeitä (valinnaisaine- ja kerhotarjonta), uusia kaverisuhteita sekä mahdollistaa erityisen tuen saamisen jokaisena koulupäivänä. Lähikirjastojen siirtäminen kouluille mahdollistaa niiden monipuolistuvan	Varhaiskasvatusikäisille ei muutoksia. Kuitenkin 5-6-vuotiaiden nivelvaihetta mietittävä, jos kaikissa yksiköissä ei tarjota esiopetusta. Perusopetuksen osalta tapahtuu useita muutoksia koskien kaikkia kouluja, koska lasten määrä ei riitä kaikkien koulujen ylläpitoon. Kaukaan koulun alueelta oppilaat ohjautuvat ympäröiviin kouluihin. Lönnrotin koulun oppilaat siirtyvät Kesämäen kouluun. Itä-Suomen koulun oppilaat siirtyvät kieli- ja kulttuuripainotteisesta koulusta kaupungin eri kouluihin. Muutos on merkittävä ja sillä voi olla vaikutuksia oppilaisiin. Muutosvaihe turvataan riittävien resurssien ja huolellisella siirtymävaiheen suunnittelulla. Oppilaiden tutustuminen uuteen kouluun ja opetusryhmään järjestetään. Lukiolaisten osalta opetus siirtyy Lyseon lukiorakennuksen ja Lönnrotin puukoulun ympäristöön. Opetustiloja täydennetään muun muassa kaupungintalon ja kirjaston tiloilla sekä ulkoisilta toimijoilta vuokratuilla tiloilla. Tiloista luovutaan asteittain kunnes

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
	<p>viettopaikka, nuorille helposti lähestyttävä matalan kynnyksen paikka. Nuorisotyön yhteistyö koulun kanssa jatkuu entiseen tapaan.</p> <p>Joutsenon kirjaston siirtyminen koululle tuo kirjastopalvelut lasten ja nuorten ulottuville aiempaa paremmin sekä antaa mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseksi. Pulp liitetään kirjastoautoverkkoon, jotta palvelut ovat sielläkin saatavilla.</p>		<p>palvelutarjonnan käytön kuljetusoppilaille.</p> <p>Oppilashuollon palveluiden saatavuus paranee.</p> <p>Kasukkalan ja Myllymäen yläkouluikäisten koulu muuttuu Kesämäen kouluksi nykyisen Kimpisen sijaan.</p> <p>Lähikoulun poistuminen Nuijamaalta aiheuttaa ja uuteen yksikköön siirtyminen saattaa olla osalle oppilaista kuormitustekijä. Koulun poistuminen vähentää Nuijamaan kylän vetovoimaa asuinpaikkana, mikä vähentää entisestään lasten lähikaveriverkosta.</p> <p>Huoltajien kanssa käydyissä keskusteluissa on esitetty mahdollisuutta jatkaa opiskelua maaseutukoulussa. Jos Simola lakkaa, voisi harkita mahdollisuutta tarjota halukaille oppilaille koulupaikkaa Ylämaan koulusta.</p>	<p>oppilaat mahtuvat Lyseon lukiorakennuksen ja Lönnrotin koulun tiloihin. Järjestely muuttaa lukiolaisten arkea merkittävästi ja liikkuminen erilaisten tilojen välillä tulee todennäköisesti jatkapäiväiseksi toiminnan alkuvuosina. Muutos totuttaa opiskelijoita opiskeluympäristön muutoksiin, mutta voi tuottaa alkuvaiheessa haasteita. Muutos vie pois mahdollisuuden vaihtaa lukiota. Joissakin tilanteissa yksittäisiä opiskelijasiirtoja on tehty esim. sillä perusteella, että opiskelija on ollut kiusattuna perusopetuksessa.</p> <p>Jos Lönnrotin koulu lakkaa v. 2027 ja Lönnrotin tilat otetaan lukiolaisten käyttöön, tulee muutostöihin varata riittävästi aikaa.</p> <p>Pikisaaren kärjestä on matkaa Kesämäen koululle 3,9 km, kun taas Kimpisen koulu on n. kilometrin lähempänä. Keskustan oppilaaksiottoaluetta tulee tarkastella yhtenä kokonaisuutena.</p> <p>Myllymäen yläkouluikäisten koulu muuttuu Kesämäen kouluksi nykyisen Kimpisen sijaan. Keskusta-alueella nuorisotyön tiloissa ei tapahdu muutosta, mikä on positiivinen asia, sillä keskustan alueella on syytä olla nuorien omalla reviirillä sijaitseva kaikille nuorille helposti</p>

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
				<p>lähestyttävä nuorisotila, jota ei mielletä kouluun liittyväksi. Lauritsalan nuorisotyö on siirtynyt jo osaksi Lauritsalan koulua, joten sen suhteen ei tapahdu muutosta.</p> <p>Lauritsalan kirjaston siirtyminen koululle tuo kirjastopalvelut lasten ja nuorten ulottuville aiempaa paremmin sekä antaa mahdollisuuksia palvelujen kehittämiseksi. Pontus liitetään kirjastoautoverkkoon, jotta palvelut ovat sieläkin saatavilla</p> <p>Kaukaan ja Lönnrotin koulut ovat keski-kokoisena kouluina oppilaiden näkökulmasta sopivan kokoisia kouluja. Keski-kokoisessa koulussa oppilaat ja henkilökunta tuntevat toinen toisensa. Kaukaan ja Lönnrotin koulujen oppilaiden jakautuessa suurempiin läheisiin kouluihin on vaarana oppilaiden ystävyyssuhteiden katkeaminen ja muutostilanteesta johtuva henkinen lisäkuormitus. Kaukaan ja Lönnrotin alueiden oppilaiden koulumatkat pitenevät ja koulumatkan turvallisuus heikkenee. Tämän seurauksena oppilaat saattavat kulkea useimmin kouluun autokyydillä. Tämä vähentää oppilaiden kokonaisliikuntämäärää.</p>

	Joutseno Vertailu nykytilaan	Sammonlahti Vertailu nykytilaan	Maaseutualueet Vertailu nykytilaan	Kesämäki-Kimpinen-Lauritsala Vertailu nykytilaan
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat	<p>InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muutuneeseen kysyntään.</p> <p>Palvelutuotannosta poistuvien rakennusten kohdalla tunnistetaan merkittäviä haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.</p>	Ks. Joutseno	Ks. Joutseno	Ks. Joutseno
Yritysten liiketoiminta-ympäristön vaikutukset	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa.</p> <p>Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.</p>	Ei muutosta	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa.</p> <p>Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.</p>	<p>Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina tai mahdollistaa tiivistämISRakentamista.</p> <p>Alueella toteutettava oppilaitosrakentaminen tarjoaa työtä rakennusallalle.</p>
Strategian näkökulma	<ul style="list-style-type: none"> - Kouluihin jää vapaata kapasiteettia väestönkasvulle - Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön - Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin - Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden - Lähikirjastojen palvelutarjonta koulujen yhteydessä moninaistuu ja yhteiskäytössä koulujen tilat avautuvat iltaisin ja viikonloppuisin kaupunkilaisille, mikä tukee kaiken ikäisten kaupunkilaisten hyvinvointia. Lähikirjasto usinajatellaan alueensa vetovoimaa lisääväksi kohtaamispaikaksi. 			

3.3 Rehtoreiden laatimat arviot opetuksenjärjestämisestä kahdessa skenaariossa

Lappeenrannan kaupungin perusopetuksen rehtorit saivat palveluverkkoesityksen kuulemisvaiheessa tehtäväksi kuvata vuoden 2030 mukaisilla oppilasmäärillä **palveluverkkoesityksen vaikutuksia ryhmäkokoihin (skenaario 1)** verrattuna tilanteeseen, jossa **esitettyjä muutoksia ei tehtäisi (skenaario 2)**. Molemmissa tapauksissa oppilasta kohden on varattu yhtä suuri resurssi. Palveluverkkoesityksen mukaisilla toimenpiteillä oppilaskohtainen opetuksenjärjestämiseen varattu resurssi säilyy ennallaan ja ryhmäkoot pysyvät nykytasolla. Mikäli esityksen mukaisia päätöksiä ei toteuteta lainkaan ja investoinnit toteutetaan voimassa olevan suunnitelman mukaisesti, pienenisi oppilaskohtainen opetuksenjärjestämiseen varattu resurssi noin 20 % muodostaen taulukon viimeisessä sarakkeessa kuvatun tilanteen kouluissa.

Koulu	Lukuvuosi 2023-24 Oppilaat	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 1 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 1 Oppilaat / ryhmä	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 2 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 2 Oppilaat / ryhmä	Vaikutukset, jos Skenaario 2 toteutuu eli palveluverkkoa ei muuteta. Esim. ryhmäkoon seuraukset, tuleeko yhdysluokkia, onko ohjaajia, miten tuen järjestelyt toteutuvat, mitä käy valinnaisaineille, millaiset vaikutukset henkilöstön palvelussuhteisiin
Lappee	348	228	21	225	ka. 28	Opetusryhmien koko nousee 20 oppilaasta noin 28-30 oppilaan ryhmiksi kaikilla. Merkitsisi kolmen luokanopettajan vähentämistä. Todennäköisesti tulisi tehdä yhdysluokkia. Jakotuntien käyttö kohdentuu käsityötunteihin, jotta ryhmäkoko pysyy turvallisena. Valinnaisaineiden järjestäminen erittäin hankalaa. Valinnaisainetarjotin suppea ja ryhmäkoot liian suuria. Ohjaajia ei voitaisi palkata.
Sammonlahti 1-6	466	397	20	375	30	Alakoulu tulisi muuttaa 3-sarjaisesta 2-sarjaiseksi. Yleisopetuksen opetusryhmän koko muuttuu 20 oppilaasta 30 oppilaan ryhmiksi vuosiluokilla 1.-6. Opetustiloihin ei mahduta. Merkitsisi 6 luokanopettajan viran vähentämistä. Lisäksi koulunkäynninohjaajia ei voida palkata lainkaan alakoulussa. Mikäli alakoulussa aiotaan kohdentaa yleisopetukseen jatkotunteja, niin tämä merkitsee esim. yhden erityisopettajan vakanssin vähentämistä.
Sammonlahti 7-9	369	347	20	336	28	Opetuksen järjestäminen olisi erittäin haasteellista. Yläkoulun opetus täytyy järjestää nelisarjaisena, jolloin opetusryhmän keskikoko on 28 oppilasta. Opetustiloihin ei mahduta. Painotetut opintolinjat täytyisi lakkauttaa. Valinnaisaineiden

Koulu	Lukuvuosi 2023-24 Oppilaat	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 1 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 1 Oppilaat / ryhmä	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 2 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 2 Oppilaat / ryhmä	Vaikutukset, jos Skenaario 2 toteutuu eli palveluverkkoa ei muuteta. Esim. ryhmäkoon seuraukset, tuleeko yhdysluokkia, onko ohjaajia, miten tuen järjestelyt toteutuvat, mitä käy valinnaisaineille, millaiset vaikutukset henkilöstön palvelussuhteisiin
						opetus järjestettäisiin pääosin suurryhmissä (n. 30 oppilasta). Koulunkäynninohjaajia ei voitaisi palkata lainkaan. Lisäksi yksi erityisluokka (1 erityisluokanopettaja) sekä ½ erityisopettaja ja ½ erityisluokanopettaja tulisi vähentää. 18 oppilaan opetusryhmät pystytään turvaamaan vain 7.-luokkalaisten käsityön ja kotitalouden opetuksessa. Esim. FK:n ja BG-laborointitunnit toteutetaan 28 oppilaan ryhminä.
Kesämäki 1-6	368	386	22	245	30	Ryhmäkoko kasvaisi 30 oppilaaseen 3.-6.lk. Alkuopetuksesakin ajaututtaneen 25 oppilaan luokkakokoon. Jakotunteja pystyisi olemaan melkein 30 oppilaan luokilla max. 1-2 h/vko. Ohjaajia ei olisi varaa palkata. Koulun opetustilojen käyttöaste laskee merkittävästi = tyhjää tilaa.
Kesämäki 7-9	440	576	20	403	28-30	Opetus järjestettäisiin neljäsarjaisena. Opetusryhmän keski-koko olisi n. 28-30 oppilasta. Valinnaisaineissa olisi sama oppilasmäärä, 28-30 oppilasta. Painotettu opetus olisi lakkautettava. Avustajia ei voitaisi palkata. Erityisluokkien määrää olisi vähennettävä vähintään yhdellä.
Lönnrot	149	poistuu		148	16-23	Yksisarjaisessa koulussa ryhmäkoko ei muutu kuin ainoastaan luokkia yhdistämällä, mutta silloin tulisi kuitenkin liian suuria, yli 30 oppilaan ryhmiä. Näin ollen yleisopetuksen ryhmiin ei riittäisi jakotunteja ja erityisen tuen ryhmissä ei olisi koulunkäynninohjaajia lainkaan.
Simola	29	poistuu		20	20	Opetusta olisi erittäin haasteellista järjestää näillä resursseilla. Koulussa olisi yksi luokka, jossa olisi kaikki 1.-6.-luokan oppilaat. Koulussa olisi vain yksi luokanopettaja. Erityisopettaja olisi koululla yhtenä päivänä viikossa 2 h
Voisalmi	224	212	21	176	25-26	Ohjaajia ei olisi. Jakotunnit olisi mahdollisia ainoastaan käsityössä. Tukiopetustunteja olisi koko koulun käytössä vain 1h/viikko.

Koulu	Lukuvuosi 2023-24 Oppilaat	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 1 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 1 Oppilaat / ryhmä	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 2 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 2 Oppilaat / ryhmä	Vaikutukset, jos Skenaario 2 toteutuu eli palveluverkkoa ei muuteta. Esim. ryhmäkoon seuraukset, tuleeko yhdysluokkia, onko ohjaajia, miten tuen järjestelyt toteutuvat, mitä käy valinnaisaineille, millaiset vaikutukset henkilöstön palvelussuhteisiin
Ylämaa	53	20	20	20	20	Opetusta olisi erittäin haasteellista järjestää näillä resursseilla. Koulussa olisi yksi luokka, jossa olisi kaikki 1.-6.-luokan oppilaat. Erityisopettaja olisi koululla yhtenä päivänä viikossa 2h ajan. Myöskään ohjaaja ei voisi tällä resurssilla palvella.
Kimpinen 1-6	401	458	22	366	ka. 28	Ryhmäkoko kasvaisi käytännössä 30 oppilaaseen 3.-6.lk. Myös alkuopetuksessa ollaan yli 25 oppilaan luokkakoossa. Jakotunteja pystyisi olemaan lähes 30 oppilaan luokilla max. 1-2. Pelkästään käsitöihin pitää olla jakotunteja turvallisen oppimisympäristön takaamiseksi. Ohjaajia ei olisi mahdollista palkata ollenkaan. Turvallinen oppimisympäristö ja laadukasta opetusta ja oppimista olisi erittäin haasteellista saada toteutumaan. Oppilaiden ja henkilökunnan jaksaminen olisi varmasti koetuksella.
Kimpinen 7-9	651	300	20	527	ka. 28	Tilanne muodostuisi erittäin haasteelliseksi: Kaksi yläkoulun vuosiluokkaa toteutuisi kuusisarjaisena /175 oppilasta=29/luokka. Yhden ikäluokan voi jakaa seitsemään rinnakkaisluokkaan, jolloin oppilasmäärä silloin 25/luokka. Käsitöt sekä fy-ke aineet on kuitenkin pakko pitää työturvallisuussyistä keskiarvoltaan 16 oppilaan ryhmissä. Yläkoulussa ei olisi erityisen tuen ryhmien lisäksi lainkaan koulunkäynninohjaajia. Valinnaisten aineiden ryhmät perusluokkien kokoiset eli 25-29 oppilasta. Ei mahdollista perustaa tukioppilasryhmiä, eikä tarjota B2-kieltä. Koko Kimpinen kouluun 1-9 vuosiluokkien osalta erityisen tuen ryhmät vähentyisivät yhdellä, laaja-alaisia kaksi vähemmän nykytilaan verrattuna. Erityisen tuen toteuttaminen ei onnistu kuvatuilla resursseilla.
Kasukkala	60	37	18-19	37	18-19	Muodostuisi kaksi yhdysluokan opetusryhmää, jossa oppilaita kolmelta eri vuosiluokalta ja joilla ei olisi lainkaan oman

Koulu	Lukuvuosi 2023-24 Oppilaat	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 1 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 1 Oppilaat / ryhmä	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 2 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 2 Oppilaat / ryhmä	Vaikutukset, jos Skenaario 2 toteutuu eli palveluverkkoa ei muuteta. Esim. ryhmäkoon seuraukset, tuleeko yhdysluokkia, onko ohjaajia, miten tuen järjestelyt toteutuvat, mitä käy valinnaisaineille, millaiset vaikutukset henkilöstön palvelussuhteisiin
						vuosiluokan mukaisia tunteja. Molemmissa opetusryhmissä eri vuosiluokille opetettaisiin samanaikaisesti vuosiluokalle määrätyn oppimäärän mukaisesti. Kahdella luokanopettajalla olisi opetettavana 24vvt, jotta resurssi kattaisi yhdysluokkahuojennuksen ja 1 tukiopetustunnin. Koulukäynnin ohjaajaa ei olisi ja laaja-alaisen erityisopettajan tunteihin (edes 1päivä/vko) ei resurssi riittäisi. Käsitöiden ja valinnaisaineiden opetus olisi käytännössä mahdotonta, samoin oppiaineiden, joita on ops:n mukaan vain esim. 6.luokalle, kuten ruotsi, ellei opeteta samanaikaisesti jonkin muun oppiaineen kanssa. Kuljetusvalvontaa ei pystytä järjestämään kuljetusoppilaille. Vaihtoehtoisesti yksi luokanopettaja ja yksi 1.-6. vuosiluokkien opetusryhmä, jossa koulunkäynninohjaaja ja laaja-alainen erityisopettaja 2 päivänä/vko (12vvt).
Kaukas	231	poistuu		140	ka. 24	Koulu toimisi yksisarjaisena. Mikäli ikäryhmät eivät ole samansuuruisia, voi ryhmäkoko kasvaa isoksi joillain luokkasteilla. Ohjaajien palkkaamiseen ei riitä resurssia. Erityisopetukseen riittää resurssia 5h. Jakotunteja olisi mahdollista kohdentaa vain käsityön opetukseen.
Myllymäki	355	278	21	276	yli 25	Koulu olisi kaksisarjainen alakoulu. Tehostettua tukea voitaisiin toteuttaa vain luokanopettajan ja laaja-alaisen opettajan yhteistyöllä, erillistä tukiopetusresurssia ei olisi, ohjaajaresurssia olisi vain erityisen tuen pienryhmissä. Jakotunteja ei olisi lainkaan, käsityöopetuksen turvalliset ryhmäkoot voitaisiin toteuttaa vain joustavalla ryhmittelyllä. Oppimisympäristön turvallisuudesta huolehtiminen ja oppilaiden oikea-aikaisen ja riittävän tuen antaminen olisi mahdotonta. Henkilökunnan jaksaminen olisi äärimmäisellä koetuksella.
Lauritsala 1-6	346	323	19-22	225	ka. 25, mutta 2.-4. lk 35	Kokonaisoppilasmäärä olisi sellainen, että tasaisella jakamalla oppilaita on 37-38/vuosiluokka-aste. Käytettävissä

Koulu	Lukuvuosi 2023-24 Oppilaat	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 1 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 1 Oppilaat / ryhmä	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 2 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 2 Oppilaat / ryhmä	Vaikutukset, jos Skenaario 2 toteutuu eli palveluverkkoa ei muuteta. Esim. ryhmäkoon seuraukset, tuleeko yhdysluokkia, onko ohjaajia, miten tuen järjestelyt toteutuvat, mitä käy valinnaisaineille, millaiset vaikutukset henkilöstön palvelussuhteisiin
						olevalla resurssilla olisi mahdollista perustaa 9 luokkaa. Tämä tarkoittaisi sitä, että kolme vuosiluokka-astetta (esim. 1., 5. ja 6. lk) voisivat olla kaksisarjaisia ja loput yksisarjaisia. Tällöin kaksisarjaisilla luokilla olisi n. 20 oppilasta/luokka ja yksisarjaisilla 35-37 oppilasta/luokka = ei mahdollinen. Toinen vaihtoehto on perustaa yksisarjaisuuden lisäksi kolme yhdysluokkaa (1.-2., 3.-4., 5.-6.), jolloin kaikilla luokilla (myös yhdysluokilla) olisi k.a. 25 op/luokka. Tiloihin mahtuu maksimissaan 25 oppilasta. Ohjaajia ei olisi ollenkaan. Jakotunteja olisi vain 3.-6. lk:n käsitöissä, joissa käsityön opetustiloihin ei mahdu kuin 16 oppilasta kerrallaan. Skenaariossa 1 oppilasmäärän keskiarvo on 19-22 riippuen siitä, halutaanko jakotunteja vai ei. Ohjaajia ei tuossakaan skenaariossa voida palkata ilman hankerahoitusta.
Lauritsala 7-9	362	376	20	300	ka. 26, mutta 9. lk 31	Opetuksen järjestäminen olisi erittäin haasteellista. Yläkoulun opetus täytyisi järjestää nelisarjaisena ja 9. luokka kolmisarjaisena, jolloin opetusryhmän keskikoko yläkoulussa on 26 oppilasta, mutta 9. luokalla 31-32 oppilasta. Opetustiloihin ei mahduttaisi (luokissa aivan maksimissaan 25 oppilaspaiikkaa/luokka). Painotetut opintolinjat täytyisi lakkauttaa. Valinnaisaineiden opetus järjestettäisiin pääosin suurryhmissä (n. 28-30 oppilasta), koska A2-kielelle menee yksi valryhmä. Vain kolme muuta valinnaisaineryhmää voidaan toteuttaa A2-kielen lisäksi. Valinnaisia kotitalous- ja käsityöryhmiä ei voida muodostaa ollenkaan (koska oppilasmäärä liian suuri niihin opetustiloihin). Koulunkäynninohjaajia ei voitaisi palkata ollenkaan, lukuun ottamatta erityisen tuen pienryhmiä. Lisäksi yksi erityisluokka (1 erityisluokanopettaja) tulisi vähentää. Opetustunteja ei olisi lähellekään opetusvelvollisuustuntimäärää ku/mu/kä/ko -aineenopettajille

Koulu	Lukuvuosi 2023-24 Oppilaat	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 1 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 1 Oppilaat / ryhmä	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 2 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetuksessa, skenaario 2 Oppilaat / ryhmä	Vaikutukset, jos Skenaario 2 toteutuu eli palveluverkkoa ei muuteta. Esim. ryhmäkoon seuraukset, tuleeko yhdysluokkia, onko ohjaajia, miten tuen järjestelyt toteutuvat, mitä käy valinnaisaineille, millaiset vaikutukset henkilöstön palvelussuhteisiin
						ja yläkoulun liikunnan opetus järjestettäisiin 24-32 oppilaan sekaryhmissä.
Nuijamaa	27	poistuu		17	17	Opetusta olisi erittäin haasteellista järjestää tällä resurssilla. Koulun henkilökunnasta olisi pitänyt päättää kahden henkilön työsuhde. Koulussa olisi yksi luokka, jossa olisi kaikki 1.-6.-luokan oppilaat. Koulussa olisi vain yksi luokanopettaja. Erityisopettaja olisi koululla yhtenä päivänä viikossa.
Pontus	299	183	20	181	30	Koulu muuttuisi yksisarjaiseksi ja luokkien oppilasmäärät kasvaisivat tai luokat olisivat yhdysluokkia. Luokanopettajien ja erityisopettajien määrä vähenisi huomattavasti. Luokanopettajia olisi 6 ja yksi laaja-alainen erityisopettaja. Ohjaajien palkkaamiseen ei riittäisi resurssia, vakituiset koulunkäynninohjaajat jouduttaisiin vähentämään. Tuen järjestäminen oppilaille olisi todella vaikeaa. Mahdolliset jakotunnit olisi kohdistettava käsityön opetukseen, jotta ryhmäkoko käsityötiloissa säilyisi turvallisena.
Korvenkylä	98	61	20	60	30	Opetuksen järjestäminen erittäin haasteellista: Tunnit eivät riittäisi kolmeen yhdysluokkaan. Jotta tukea pystytään järjestämään, olisi tehtävä kaksi yhdysluokkaa. Laaja-alaisen erityisopettajan tuki yhteistyössä Joutsenon ja Pulpin koulun kanssa (tunteja 6vvt), ei koulunkäynninohjaajaa. Kieltenopetus yhteistyössä Joutsenon koulun kanssa ja toiselle luokanopettajalle lähiesihenkilön tehtävät.
Joutseno 1-6	398	341	22	262	ka. 26	Koulu muuttuu kaksisarjaiseksi ja luokkien oppilasmäärät kasvaisivat ja osa luokista olisi yhdysluokkia. Alaluokkien laaja-alaisella opettajalla (2 kpl) olisi n. 200 opp vastuullaan ja lisäksi toisella Korvenkylän oppilaat ja toisella Pulpin oppilaat. Työmäärä kasvaisi mahdottomaksi eikä kirjattuja tukia pystyttäisi toteuttamaan. Pienryhmien määrä vähenisi, joten luokkamuotoista erityisopetusta ei alueen oppilaille

Koulu	Lukuvuosi 2023-24 Oppilaat	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 1 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetukses- sa, skenaario 1 Oppilaat / ryhmä	Lukuvuosi 2030-31, skenaario 2 Oppilaat	Ryhmäkoko yleisopetukses- sa, skenaario 2 Oppilaat / ryhmä	Vaikutukset, jos Skenaario 2 toteutuu eli palveluverkkoa ei muuteta. Esim. ryhmäkoon seuraukset, tuleeko yhdysluokkia, onko ohjaajia, miten tuen järjestelyt toteutuvat, mitä käy valinnaisaineille, millaiset vaikutukset henkilöstön palvelussuhteisiin
						pystyttäisi riittävästi tarjoamaan. Koulunkäynninohjaajien vähenisi merkittävästi ja tuen muotona se olisi liian harvoille toteutettavissa. Käytössä olisi jakotunteja vain käsitöihin turvallisuuden takaamiseksi.
Joutseno 7-9	350	276	21	276	24 tai 30	Koulu muuttuu nelisarjaiseksi yläluokkien osalta. Luokkakoko ka. 24, mutta tuen kirjauksia ei pystytä toteuttamaan, sillä laaja-alaisia erityisopettajia ja koulunkäynninohjaajia ei pystytä työllistämään. Yläluokkien pienryhmä toimintaa joudutaan ajamaan alas ja erityisen tuen oppilaat olisi integroitava yleisopetuksen ryhmiin riittämättömällä tuella. Jotta tuki järjestyisi, on tehtävä yläluokista kolmisarjainen ja luokkakoko kasvaisi 30.
Pulp	133	poistuu		78	26	Opetuksen järjestäminen erittäin haasteellista: Koulussa olisi kolme yhdysluokkaa. Jakotuntien avulla saataisiin käsitöiden turvallisuus taattua. Luokanopettajat opettaisivat kaikki oppiaineet, kielenopettajalle ei tunnit riitä, tunnit hoidettava yhteistyössä Joutsenon koulun kanssa. Laaja-alaisen erityisopettajan (yhteinen Joutsenon koulun kanssa) tuntimäärä koko koululle 6-8 vvt, ei koulunkäynninohjaajia. Tuen toteuttaminen olisi mahdotonta.

3.4. Henkilöstön edustajien näkemys palveluverkkoesityksestä

Palveluverkkoesityksen julkistamisen jälkeen on käyty yhteistoimintaneuvottelut henkilöstön asemasta. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 6.2.2024 ja tässä yhteydessä henkilöstön edustajien kanssa on käyty yhteenvetokeskustelu muutoksesta. Seuraavassa lainaus pöytäkirjasta, joka ilmaisee henkilöstön edustajien näkemyksen palveluverkkoesityksestä:

”Keskusteltiin palveluverkkouudistuksesta nyt, kun henkilöstö- ja asukastilaisuudet on pidetty.

Puheenvuoroissa tuotiin esille, että asiaan liittyvän vaikutusten arvioinnin konkretisoiminen ja esittäminen päätöksentekijöille on ensiarvoisen tärkeää. Palvelujen laatu tulee huononemaan merkittävästi, mikäli palveluverkkouudistusta ei esitetyssä laajuudessa tehdä. Hyvänä esimerkkinä tästä ovat luokkakoot, jotka uhkaavat suureta merkittävästikin, mikäli ehdotettuja uudistuksia ei toteuteta.

Henkilöstön edustajat ilmoittivat mielipiteenään, että toimialajohdon esitys on ollut hyvä esitys. Palveluverkkouudistuksen toivotaan toteutuvan laajuudeltaan ehdotetussa muodossa. Henkilöstön edustajat eivät kuitenkaan halua ottaa kantaa asiaan liittyviin yksityiskohtiin.

Uudistukseen liittyvä aikataulu herättää jonkun verran huolta. Ratkaisuja tulisi kerta kaikkiaan tehdä ennakkoivammin. Tämä on olennaista sekä henkilöstön että asiakkaiden ja oppilaiden kannalta. Nyt näyttää siltä, että päätöksiä on tulossa huhtikuussa; Nuijamaan ja Simolan koulujen oppilaat siirtyvät uusiin yksiköihin jo elokuussa, mikä on aikajänteenä todella vähän.”

4. Lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi kohteittain

Kuulemisvaiheiden jälkeen laadittu lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi on toteutettu keskeisimpien ja esittelytilaisuuksissa sekä kirjallisessa muodossa palautetta saaneiden muutoskohteiden osalta yksikökohtaisina. Samankaltaisissa kohteissa (maaseutukoulut, keskikokoiset taajamakoulut, kirjastot) toistuu samat teemat.

Edellä luvussa 3 esitetyt arvioinnit ovat alueellisen tason näkökohtia. Kohdekohtaisten arvioiden esitysmuoto on sopeutettu kohteen luonteen ja palautteiden myötä saadun lisätiedon mukaisesti, mistä johtuen kirjastoihin, lukioon, Kimpisen peruskouluun sekä päiväkoteihin liittyvä esitysmuoto poikkeaa maaseutukoulujen ja keskikokoisten taajamakoulujen esitysmuodoista.

Lapsivaikutusarvioissa arvioitiin

- lapsen kasvun ja kehityksen tukemisen,
- lapsen ihmissuhteiden,
- opetuksen toteutuksen, laadukkuuden ja oppimisen tuen,
- lapsen liikkumisen ja koulumatkan sekä
- lapsen terveyden ja turvallisuuden näkökulmia.

Saatuja tietoja luokiteltiin taulukkoon vahvuudeksi ja haasteiksi nykytilanteessa ja palveluverkkoesityksen mukaisessa tilanteessa. Lapsen kasvun ja kehityksen näkökulmina arvioitiin päiväkotij- ja koulupolun jatkumoa, ennustettavuutta ja pysyvyyttä sekä toiminataympäristön fyysistä ja henkistä soveltuvuutta ikätasolle. Lapsen ihmissuhteilla tarkoitetaan lasten välisiä sekä lapsen ja aikuisen välisiä ihmissuhteita. Lapsen ihmissuhteiden arvioinnin kohdalla kiinnitettiin huomiota näiden pysyvyyteen ja turvallisuuteen sekä siihen, millaisia mahdollisuuksia on niiden kehittymiseen ja siihen, millaisia mahdollisuuksia on ongelmatilanteiden ratkaisemiseen. Opetuksen/toiminnan toteutuksen, laadukkuuden ja oppimisen tuen näkökulmina arvioitiin ryhmäkokoja, ryhmien muodostamisen periaatteita ja tuen antamisen mahdollisuuksia. Liikkumisen ja koulumatkan kohdalla arvioitiin kokonaisliikunnan määrää/päivä ja koulumatkan pituutta sekä sen sujuvuutta. Lapsen terveyden ja turvallisuuden näkökulmina arvioitiin rakennuksen ja henkisen turvallisuuden/kuormituksen asioita.

Muut vaikutukset sisältää

- asukkaisiin,
- ympäristöön,
- organisaatioon ja henkilöstöön,
- talouteen,
- palvelujen järjestämiseen, tuotantotapoihin ja johtamiseen,
- ja yrityksiin liittyviä vaikutuksia.
- Lisäksi on arvioitu strategian näkökulmasta vaikutuksia

Asukkaisiin kohdistuvissa vaikutuksissa on kyse esimerkiksi palvelujen saavutettavuudesta, tasa-arvosta ja asuinalueen tilanteesta. Ympäristöön kohdistuvat vaikutukset voivat olla asukkaiden elinoloon ja viihtyvyyteen liittyviä tekijöitä tai esimerkiksi ympäristön terveyteen liittyviä tekijöitä. Organisaatio ja henkilöstö tarkoittaa tässä yhteydessä kaupunkiorganisaation tai henkilöstön asemaa muuttavia vaikutuksia. Talousvaikutuksilla kuvataan muutoksia kuntatalouden näkökulmasta ja mahdollisuutta turvata taloudellisesti kestävä toiminta. Palvelujen järjestämisen näkökulmasta tarkastellaan esimerkiksi vaikutuksia palveluverkkoon ja investointeihin. Yrityksiin kohdistuvat vaikutukset voivat olla esimerkiksi toimintaedellytysten jatkumiseen liittyviä muutoksia. Kaupungin strategia ohjaa toimintaa ja muutosten tulee tukea strategian toteutumista.

4.1 Nuijamaan koulu

Määräaikaan saapuneita palautteita 5-10 yksityishenkilöltä ja 9 yhteisöltä tai järjestöltä. Nuijamaan koulua ja kirjastoa koskeissa palautteissa tuotiin esille, että koulun lakkautus ei ole lapsen ja asukkaiden edun mukainen ratkaisu. Palautteissa puolustettiin maaseutukouluja ja pieniä kouluja hyvinä kasvuympäristöinä. Palautteissa nähtiin ongelmana koulumatkojen kasvaminen ja rakennuksen jääminen vaille käyttöä. Palautteissa kyseenalaistettiin lakkautuksen taloudellista vaikutusta eikä sillä nähty olevan opetuksen laatua parantavia vaikutuksia. Isot kouluyksiköt yhdistettiin palautteissa suuriin luokkakokoihin, turvattomuuteen ja hälyisyyteen. Vaihtoehtona esitettiin oppilaiden siirtämistä Kasukalan kouluun. Oppilaat pohtivat palautteissaan sitä, miten he selviytyisivät isommissa kouluissa, kaverisuhteita ja pääsevätkö saman vuosiluokan oppilaat samaan ryhmään. Oppilaita kiehtoi jossakin määrin mahdollisuus saada uusia kavereita. Oppilaita kiinnosti jossakin määrin mahdollisuus päästä nykyaikaisiin oppimisympäristöihin, mutta pohditutti myös se, riittääkö opettajien huomiota kaikille. Palautteissa esitettiin voimakas huoli maaseutualueiden elinkelpoisuudesta, raja-alueiden turvallisuudesta laajemmin sekä vaikutuksista asuinalueen vetovoimaan.

Alla taulukoissa on jäsenneily lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	<p>NYT: Vahvuutena pienen yksikön rauhallisuus ja mahdollisuus käydä koulu lähellä omaa asuinpaikkaa/kotia.</p> <p>ESITYS: Vahvuutena opetuksen ja uuden koulurakennuksen mukanaan tuomat laatutekijät.</p>	<p>NYT: Haasteina henkilöstön vaihtuvuus, yhdysluokkaopetuksen haasteet ja riskit, jotka liittyvät nykyiseen koulurakennuksen kuntoon.</p> <p>ESITYS: Haasteina pitenevien odotus- ja kuljetusaikojen lisäämä kuormitus lapsen koulupäivään sekä koulun vaihtumiseen liittyvä muutostilanne ja stressi siitä.</p>
Lapsen ihmissuhteet	<p>NYT: Lapsen ihmissuhteet ovat melko vakiintuneet, mikä luo turvaa.</p> <p>ESITYS: Ryhmytyminen ja moninaisempaan kouluyhteisöön suunnitellaan huolella ja lapsen toiveita kuullen prosessikuvauksen mukaisesti. Samanikäiset oppilaat pyritään sijoittamaan samalle luokalle. Mahdollisuus saada lisää samanikäisiä kavereita. Mahdollisuus monipuolisiin aikuissuhteisiin koulussa.</p>	<p>NYT: Yksikön pieni koko ei ole pelkääntään vahvuus, aina henkilökemiat (lapsi-lapsi, lapsi-aikuinen, aikuinen-aikuinen) eivät välttämättä toimi ja samanikäisiä kavereita on rajoitetummin.</p> <p>ESITYS: Osa ihmissuhteista muuttuu ja hyvin järjestettynäkin tilanne aiheuttaa lapsissa kuormitusta.</p>
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	<p>NYT: Opetus yhdysluokkaopetuksena. Oppilaita/aikuinen vähän ja toiminta perustuu ensisijaisesti hyvään oppilastuntemukseen ja toissijaisesti syvällisiin opetustuokioihin.</p> <p>ESITYS: Opetus vuosiluokittain muodostetuissa ryhmissä. Oppilaita/aikuinen enemmän, mutta toiminta</p>	<p>NYT: Laaja-alainen erityisopettaja ja koulukuraattori käyvät koululla noin yhtenä päivänä viikossa. Opettajan huomio 2-4 vuosiluokan sisältöihin ja tarpeisiin. Oppilasmäärän laskiessa lähivuosina 20 oppilaan tuntumaan järjestettäisiin opetus todennäköisimmin yhdellä opettajalla, jolloin opetuksen toteutus,</p>

	perustuu enemmän laadukkaisiin opetustuokioihin. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu muodostuu, ryhmäkoot säilyvät keskimäärin suuruusluokassa 20-25. Opetusta toteuttaa ja koulua johtaa erikoistuneet ammattilaiset. Myös muiden, kuin luokanopettajan antama oppimisen tukea on päivittäin saatavilla.	laadun takaaminen ja oppimisen tuen järjestäminen entistä haasteellisempaa. ESITYS: Työrauhan, hyvän työskentelyilmapiirin ja yhteisen toimintakulttuurin luominen vaatii enemmän ponnistelua, mutta onnistuu erikoistuneiden ammattilaisten osaamisella. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu ei muodostu, nousee perusopetuksen ryhmäkoot keskimäärin suuruusluokkaan 25-30.
Lapsen liikkuminen, koulumatka	NYT: Koulumatka on pienin mahdollinen, mutta noin 70 % oppilaista on kuitenkin koulukyyditysten piirissä. ESITYS: Koulumatkojen järjestämiseen kiinnitettävä erityistä huomiota, mutta ne onnistuvat. Mahdollisuutta välittömästi koulupäivää ennen tai sen jälkeen tapahtuvaan kerho- ja harrastustoimintaan ja sen jälkeiseen koulukyytiin selvitetään.	NYT: Koulukyydit toimivat nyt kohtuullisen hyvin. Tulevaisuudessa koulukyyditysoppilaiden matkustusajat kasvavat noin 0,5 h/päivä, sillä oppilasmäärien pienetessä keräilykyydit ajavat laajemman reitin. ESITYS: Kaikki oppilaat koulukuljetusten piirissä ja koulumatkoihin käytettävä aika kasvaa 0,5-1 h/päivä nykytilaan verrattuna. Noin 3-5 oppilaan kohdalla 2,5 h/päivä -rajan alittaminen vaatii erityistä suunnittelua koulukyytien osalta.
Lapsen terveys ja turvallisuus	NYT: Psykkisen terveellisuuden ja turvallisuuden näkökulmat korostuvat vahvuuksina. ESITYS: Yksilöllisen tottumisvaiheen jälkeen psyykkiset näkökulmat mahdollista saada samalle tasolle. Fyysisen, rakennuksiin liittyvien olosuhteiden näkökulmasta lasten tilanne paranee olennaisesti.	NYT: Rakennuksen fyysisen terveellisuuden ja turvallisuuden riskit, jotka voivat realisoitua, korostuvat haasteina. ESITYS: Muutos voi aiheuttaa stressiä lapsille ja tilannetta tulee seurata suunnitelmallisesti.

MUUT VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Asukkaat (ikäryhmät, perhe)	NYT: Koululla iso merkitys asuinalueen julkisena palveluna sekä asuinalueen kokoontumis- ja harrastuspaikkana. ESITYS: Alueen palveluita ei viedä kokonaan pois. Kirjastoauto korvaa kirjaston. Liikuntapaikkoja ylläpidetään. Liikuntasalia voi käyttää koulun loppumisen jälkeen,	NYT: Nykytilassa asuinalueen ihmismäärä on sellainen, että palveluiden käyttö on ollut melko vähäistä. ESITYS: Koulu ja kirjasto eivät ei samalla tavalla voi toimia kokoontumis- ja harrastuspaikkana, vaikka liikuntapaikkojen ylläpito jatkuu. Ratkaisulla voi olla vaikutusta alueen vetovoimaan ja perheiden arjen sujuvuuteen.

	kunnes rakennuksen siirtyy uudelle omistajalle tai se puretaan.	
Ympäristö	<p>NYT: Koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus on pienempi.</p> <p>ESITYS: Tilojen määrä vähenee, joten raaka-aineita ja lämmitysenergiaa tarvitaan vähemmän erityisesti verrattuna tilanteeseen, jossa tilat korvataan uusilla, kuten tarve lähivuosina olisi.</p>	<p>NYT: Tilaa per oppilas on runsaasti, joten lämmitettäviä kuutioita on enemmän kuin tarvittaisiin. Rakennus tulisi uudistaa. Tähän tarvitaan raaka-aineita. Ympäristön kannalta ylimääräistä rakentamista kannattaisiin välttää.</p> <p>ESITYS: Koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus on suurempi. Kuljetettavia 1-6-luokkien oppilaita on jatkossa kuitenkin varsin vähän, noin 20.</p>
Organisaatio ja henkilöstö	<p>NYT: Kaksiopettajaiset koulut toimivat perustilanteessa kohtuullisesti.</p> <p>ESITYS: Vakituisten henkilöstö työt jatkuvat uusissa yksiköissä. Ratkaisu parantaa henkilöstön työsuhteiden säilymisen mahdollisuuksia.</p>	<p>NYT: Kaksiopettajaiset koulun on koettu haavoittuviksi esimerkiksi sairastapausten ja muiden erikoistilanteiden kohdalla. Henkilöstön vaihtuvuus ja sijaisten rekrytointi ovat tuottaneet ajoittaisia haasteita.</p> <p>ESITYS: Organisaatioihin ja henkilöstöön (johtamisjärjestelyt, työn organisointi) tulee muutoksia, jotka on suunniteltava huolella.</p> <p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin eikä tilanne miellytä kaikkia.</p>
Talous	<p>NYT: Koulutoiminnan järjestäminen Nuijamaalla on ollut perusteltua.</p> <p>ESITYS: Palveluverkkoesityksessä arvioidaan toiminnan järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa. Palveluverkkoesitys on eri näkökulmista koostettuihin tietoihin perustuva suunnitelma siitä, miten palvelut voidaan järjestää tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimintaa saadaan tehostettua siten, että toiminnan laatutaso (esim. ryhmäkoko) ei huonone.</p>	<p>NYT: Jo nykytilanteessa koulun toimintaa merkittävästi subventoitu, jotta toimintaa voitu järjestää. Rakennus vaatii uudistamista. Investointia vaikea perustella. Oppilasmäärä laskee noin 20 oppilaan tuntumaan. Toiminnan järjestämiseen olisi subventoitava jatkossa entistä enemmän.</p> <p>ESITYS: Ratkaisussa syntyy suurempia kuljetuskustannuksia. Ratkaisu tuo kuitenkin kokonaissästöä. Talouden näkökulmasta keskeisin perustelu ratkaisulle on uuteen koulurakennukseen investoinnilta välttyminen.</p>
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat	Aikaa muutoksiin sopeutumiseen on riittävästi.	<p>InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p> <p>Palvelutuotannosta poistuvien rakennusten kohdalla tunnistetaan merkittäviä</p>

		haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.
Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa.</p> <p>Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.</p>	
Strategian näkökulma	<p>Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin</p> <p>Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön</p> <p>Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden</p>	<p>Palveluverkkoesitys voi perusteluista huolimatta vaikuttaa strategian vastaiselta esitykseltä.</p>

4.2 Simolan koulu

Määräaikaan saapuneita palautteita noin 5 yksityishenkilöltä ja 6 yhteisöltä tai järjestöltä. Simolan koulua koskevissa palautteissa tuotiin esille, että koulun lakkautus ei ole lapsen ja asukkaiden edun mukainen ratkaisu. Palautteissa puolustettiin maaseutukouluja ja pieniä kouluja hyvinä kasvuympäristöinä. Palautteissa nähtiin ongelmana koulumatkojen kasvaminen ja rakennuksen jääminen vaille käyttöä. Palautteissa kyseenalaistettiin lakkautuksen taloudellista vaikutusta eikä sillä nähty olevan opetuksen laatua parantavia vaikutuksia. Isot kouluyksiköt yhdistettiin palautteissa suuriin luokkakokoihin, turvattuuteen ja hälyisyyteen. Vaihtoehtona esitettiin oppilaiden siirtämistä Ylämaan kouluun. Oppilaat pohtivat palautteissaan sitä, miten he selviytyisivät isommissa kouluissa, kaverisuhteita ja sitä, pääsevätkö saman vuosiluokan oppilaat samaan ryhmään. Oppilaita kiehoi jossakin määrin mahdollisuus saada uusia kavereita. Oppilaita kiinnosti jossakin määrin mahdollisuus päästä nykyaikaisiin oppimisympäristöihin, mutta pohdittiin myös se, riittääkö opettajien huomiota kaikille. Ensisijaisesti oppilaat halusivat, että Simolan koulu voisi toimia jatkossakin. Palautteissa esitettiin voimakas huoli maaseutualueiden elinkelpoisuudesta, raja-alueiden turvallisuudesta laajemmin sekä vaikutuksista asuinalueen vetovoimaan.

Alla taulukoissa on jäsenneily lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	<p>NYT: Vahvuutena pienen yksikön rauhallisuus ja mahdollisuus käydä koulu lähellä omaa asuinpaikkaa/kotia.</p> <p>ESITYS: Vahvuutena opetuksen ja uuden koulurakennuksen mukanaan tuomat laatutekijät.</p>	<p>NYT: Yhdysluokkaopetuksen haasteet ja riskit, jotka liittyvät nykyiseen koulurakennuksen kuntoon. Ajoittainen henkilöstön vaihtuvuus.</p> <p>ESITYS: Haasteina pitenevien odotus- ja kuljetusaikojen lisäämä kuormitus lapsen koulupäivään sekä koulun vaihtumiseen liittyvä muutostilanne ja stressi siitä.</p>
Lapsen ihmissuhteet	<p>NYT: Lapsen ihmissuhteet ovat melko vakiintuneet, mikä luo turvaa.</p> <p>ESITYS: Ryhmytyminen ja moninaisempaan kouluyhteisöön suunnitellaan huolella ja lapsen toiveita kuullen prosessikuvauksen mukaisesti. Samanikäiset oppilaat pyritään sijoittamaan samalle luokalle. Mahdollisuus saada lisää samanikäisiä kavereita. Mahdollisuus monipuolisiin aikuissuhteisiin koulussa.</p>	<p>NYT: Yksikön pieni koko ei ole pelkättävää vahvuus, aina henkilökemiat (lapsi-lapsi, lapsi-aikuinen, aikuinen-aikuinen) eivät välttämättä toimi ja samanikäisiä kavereita on rajoitetummin.</p> <p>ESITYS: Osa ihmissuhteista muuttuu ja hyvin järjestettynäkin tilanne aiheuttaa lapsissa kuormitusta.</p>
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	<p>NYT: Opetus yhdysluokkaopetuksena. Oppilaita/aikuinen vähän ja toiminta perustuu ensisijaisesti hyvään oppilastuntemukseen ja toissijaisesti syvällisiin opetustuokioihin.</p> <p>ESITYS: Opetus vuosiluokittain muodostetuissa ryhmissä.</p>	<p>NYT: Laaja-alainen erityisopettaja ja koulukuraattori käyvät koululla noin yhtenä päivänä viikossa. Opettajan huomio 2-4 vuosiluokan sisältöihin ja tarpeisiin. Oppilasmäärän laskiessa lähivuosina 20 oppilaan tuntumaan järjestettäisiin opetus todennäköisimmin yhdellä opettajalla, jolloin opetuksen toteutus,</p>

	<p>Oppilaita/aikuinen enemmän, mutta toiminta perustuu enemmän laadukaisiin opetustuokioihin. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu muodostuu, ryhmäkoot säilyvät keskimäärin suuruusluokassa 20-25. Opetusta toteuttaa ja koulua johtaa erikoistuneet ammattilaiset. Myös muiden, kuin luokanopettajan antamaa oppimisen tukea on päivittäin saatavilla.</p>	<p>laadun takaaminen ja oppimisen tuen järjestäminen entistä haasteellisempaa.</p> <p>ESITYS: Työrauhan, hyvän työskentelyilmapiirin ja yhteisen toimintakulttuurin luominen vaatii enemmän ponnistelua, mutta onnistuu erikoistuneiden ammattilaisten osaamisella. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu ei muodostu, nousee perusopetuksen ryhmäkoot keskimäärin suuruusluokkaan 25-30.</p>
Lapsen liikkuminen, koulumatka	<p>NYT: Koulumatka on pienin mahdollinen, mutta n. 70 % oppilaista on kuitenkin koulukyyditysten piirissä.</p> <p>ESITYS: Koulumatkojen järjestämiseen kiinnitettävä erityistä huomiota, mutta ne onnistuvat. Mahdollisuutta välittömästi koulupäivää ennen tai sen jälkeen tapahtuvaan kerho- ja harrastustoimintaan ja sen jälkeiseen koulukyytiin selvitetään.</p>	<p>NYT: Koulukyydit toimivat nyt kohtuullisen hyvin. Tulevaisuudessa koulukyyditysoppilaiden matkustusajat kasvavat noin 0,5 h/päivä, sillä oppilasmäärien pienetessä keräilykyydit ajavat laajemman reitin.</p> <p>ESITYS: Kaikki oppilaat koulukuljetusten piirissä ja koulumatkoihin käytettävä aika kasvaa 0,5-1 h/päivä nykytilaan verrattuna. Noin 3-5 oppilaan kohdalla 2,5 h/päivä -rajan alittaminen vaatii erityistä suunnittelua koulukyytien osalta.</p>
Lapsen terveys ja turvallisuus	<p>NYT: Psykkisen terveellisuuden ja turvallisuuden näkökulmat korostuvat vahvuuksina.</p> <p>ESITYS: Yksilöllisen totumisvaiheen jälkeen psyykkiset näkökulmat mahdollista saada samalle tasolle. Fyysisten, rakennuksiin liittyvien olosuhteiden näkökulmasta lasten tilanne paranee olennaisesti.</p>	<p>NYT: Rakennuksen fyysisen terveellisuuden ja turvallisuuden riskit, jotka voivat realisoitua, korostuvat haasteina.</p> <p>ESITYS: Muutos voi aiheuttaa stressiä lapsille ja tilannetta tulee seurata suunnitelmallisesti.</p>

MUUT VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Asukkaat (ikäryhmät, perhe)	<p>NYT: Koululla iso merkitys asuinalueen julkisena palveluna sekä asuinalueen kokoontumis- ja harrastuspaikkana.</p> <p>ESITYS: Liikuntapaikkoja ylläpidetään.</p>	<p>NYT: Nykytilassa asuinalueen ihmismäärä on sellainen, että palveluiden käyttö on ollut melko vähäistä.</p> <p>ESITYS: Koulu ei samalla tavalla voi toimia kokoontumis- ja harrastuspaikkana, vaikka liikuntapaikkojen ylläpito jatkuu. Ratkaisulla voi olla vaikutusta alueen vetovoimaan ja perheiden arjen sujuvuuteen.</p>

<p>Ympäristö</p>	<p>NYT: Koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus on pienempi.</p> <p>ESITYS: Tilojen määrä vähenee, joten raaka-aineita ja lämmitysenergiaa tarvitaan vähemmän erityisesti verrattuna tilanteeseen, jossa tilat korvataan uusilla, kuten tarve lähi-vuosina olisi.</p>	<p>NYT: Tilaa per oppilas on runsaasti, joten lämmitettäviä kuutioita on enemmän kuin tarvittaisiin. Rakennus tulisi uudistaa. Tähän tarvitaan raaka-aineita. Ympäristön kannalta ylimääräistä rakentamista kannattaisi välttää.</p> <p>ESITYS: Koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus on suurempi. Kuljetettavia 1-6 -luokkien oppilaita on jatkossa kuitenkin varsin vähän, noin 20.</p>
<p>Organisaatio ja henkilöstö</p>	<p>NYT: Kaksiopettajaiset koulut toimivat perustilanteessa kohtuullisesti.</p> <p>ESITYS: Vakituisten henkilöstö työt jatkuvat uusissa yksiköissä. Ratkaisu parantaa henkilöstön työsuhteiden säilymisen mahdollisuuksia.</p>	<p>NYT: Kaksiopettajaiset koulun on koettu haavoittuviksi esimerkiksi sairastapausten ja muiden erikoistilanteiden kohdalla. Henkilöstön vaihtuvuus ja sijaisten rekrytointi ovat tuottaneet ajoittaisia haasteita.</p> <p>ESITYS: Organisaatioihin ja henkilöstöön (johtamisjärjestelyt, työn organisointi) tulee muutoksia, jotka on suunniteltava huolella.</p> <p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin eikä tilanne miellytä kaikkia.</p>
<p>Talous</p>	<p>NYT: Koulutoiminnan järjestäminen Simolassa on ollut perusteltua.</p> <p>ESITYS: Palveluverkkoesityksessä arvioidaan toiminnan järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa. Palveluverkkoesitys on eri näkökulmista koostettuihin tietoihin perustuva suunnitelma siitä, miten palvelut voidaan järjestää tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimintaa saadaan tehostettua siten, että toiminnan laatutaso (esim. ryhmäkoko) ei huonone.</p>	<p>NYT: Jo nykytilanteessa koulun toimintaa merkittävästi subventoitu, jotta toimintaa voitu järjestää. Rakennus vaatii uudistamista. Investointia vaikea perustella. Oppilasmäärä laskee noin 20 oppilaan tuntuun. Toiminnan järjestämiseen olisi subventoitava jatkossa entistä enemmän.</p> <p>ESITYS: Ratkaisussa syntyy suurempia kuljetuskustannuksia. Ratkaisu tuo kuitenkin kokonaissästöä. Talouden näkökulmasta keskeisin perustelu ratkaisulle on uuteen koulurakennukseen investoinnilta vältyminen.</p>
<p>Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat</p>	<p>Aikaa muutoksiin sopeutumiseen on riittävästi.</p>	<p>InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p> <p>Palvelutuotannosta poistuvien rakennusten kohdalla tunnistetaan merkittäviä haasteita, joita Lato Oy yhdessä</p>

		appeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.
Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa.</p> <p>Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.</p>	
Strategian näkökulma	<p>Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin</p> <p>Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön</p> <p>Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden</p>	<p>Palveluverkkoesitys voi perusteluista huolimatta vaikuttaa strategian vastaiselta esitykseltä.</p>

4.3 Pulpin koulu

Määräaikaan saapuneita palautteita tuli 10-15 yksityishenkilöltä ja 9 järjestöltä tai yhteisöltä, jotka ottivat kantaa joko maaseutukouluihin/pienempiin kouluihin yleisemmin tai erityisesti Pulpin kouluun. Pulpin koulu koskevista palautteista tuotiin esille, että koulun lakkautus ei ole lapsen edun mukainen ratkaisu. Palautteissa puolustettiin pieniä kouluja hyvinä kasvuympäristöinä. Palautteissa nähtiin ongelmana koulumatkojen kasvaminen ja rakennuksen jääminen vaille käyttöä. Palautteissa kyseenalaistettiin lakkautuksen taloudellista vaikutusta, eikä ratkaisulla nähty olevan opetuksen laatua parantavia vaikutuksia. Isot kouluyksiköt yhdistettiin palautteissa suuriin luokkakokoihin, turvattuuteen ja hälyisyyteen. Oppilaat pohtivat palautteissaan sitä, miten he selviytyisivät isommissa kouluissa, kaverisuhteita ja sitä, pääsevätkö saman vuosiluokan oppilaat samaan ryhmään. Oppilaita kiehoi jossakin määrin mahdollisuus saada uusia kavereita. Oppilaita kiehoi jossakin määrin mahdollisuus päästä nykyaikaisiin oppimisympäristöihin, mutta pohditutti myös se, riittääkö opettajien huomiota kaikille. Oppilaiden mielestä parasta olisi, että Pulpin koulun toiminta jatkuisi. Palautteissa esitettiin voimakas huoli Pulpin alueen vetovoimaisuudesta ja elinkelpoisuudesta jatkossa. Palautteissa pohdittiin muutoksen aikataulua ja oppilaiden mahtumista Joutsenon kouluun vuonna 2026.

Alla taulukoissa on jäsenneily lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	<p>NYT: Vahvuutena pienen yksikön rauhallisuus ja mahdollisuus käydä koulu lähellä omaa asuinpaikkaa/kotia.</p> <p>ESITYS: Vahvuutena opetuksen ja uuden koulurakennuksen mukanaan tuomat laatutekijät.</p>	<p>NYT: Haasteet ja riskit, jotka liittyvät nykyiseen koulurakennuksen kuntoon.</p> <p>ESITYS: Haasteina pitenevät koulumatkat ja koulumatkan turvallisuus Joutsenon kouluun, koulumatkojen lisäämä kuormitus lapsen koulupäivään sekä koulun vaihtumiseen liittyvä muutostilanne ja stressi siitä.</p>
Lapsen ihmissuhteet	<p>NYT: Lapsen ihmissuhteet ovat melko vakiintuneet, mikä luo turvaa.</p> <p>ESITYS: Ryhmytyminen ja moninaisempaan kouluyhteisöön suunnitellaan huolella ja lapsen toiveita kuullen prosessikuvauksen mukaisesti. Samanikäiset oppilaat pyritään sijoittamaan samalle luokalle. Mahdollisuus saada lisää samanikäisiä kavereita. Mahdollisuus monipuolisiin aikuissuhteisiin koulussa.</p>	<p>NYT: Yksikön pieni koko ei ole pelkästään vahvuus, vaihtoehtoja on vähemmän, henkilökemiat (lapsi-lapsi, lapsi-aikuinen, aikuinen-aikuinen) eivät aina välttämättä toimi ja samanikäisiä kavereita on rajoitetummin.</p> <p>ESITYS: Osa ihmissuhteista muuttuu ja hyvin järjestettynäkin tilanne aiheuttaa lapsissa kuormitusta.</p>
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	<p>NYT: Opetus nyt pääosin vuosiluokittain, mutta lähitulevaisuudessa yhdysluokkaopetuksena, koska oppilasmäärä laskee melko nopeasti n. 80 oppilaaseen. Oppilaita/aikuinen kohtuullisen vähän ja toiminta perustuu ensisijaisesti hyvään oppilastuntemukseen ja</p>	<p>NYT: Nyt opetuksen toteutus, laatu ja oppimisen tuki kunnossa. Tulevaisuudessa Laaja-alainen erityisopettaja ja koulukuraattori koululla harvemmin, n. kahtena päivänä viikossa. Opettajan huomio tulevaisuudessa useamman vuosiluokan sisältöihin ja tarpeisiin. Oppilasmäärän laskiessa lähivuosina 80 oppilaan tuntumaan</p>

	<p>toissijaisesti syvällisiin opetus-tuokioihin.</p> <p>ESITYS: Opetus vuosiluokittain muodostetuissa ryhmissä. Oppilaita/aikuinen enemmän, mutta toiminta perustuu enemmän laadukkaisiin opetustuokioihin. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu muodostuu, ryhmäkoot säilyvät keskimäärin suuruusluokassa 20-25. Opetusta toteuttaa ja koulua johtaa erikoistuneet ammattilaiset. Myös muiden, kuin luokanopettajan antamaa oppimisen tukea on päivittäin saatavilla.</p>	<p>järjestettäisiin opetus todennäköisimmin 3-4 opettajalla, jolloin opetuksen toteutus, laadun takaaminen ja oppimisen tuen järjestäminen haasteellisempaa.</p> <p>ESITYS: Työrauhan, hyvän työskentelyilma- piirin ja yhteisen toimintakulttuurin luominen vaatii enemmän ponnistelua, mutta onnistuu erikoistuneiden ammattilaisten osaamisella. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu ei muodostu, nousee perusopetuksen ryhmäkoot keskimäärin suuruusluokkaan 25-30.</p>
Lapsen liikkuminen, koulumatka	<p>NYT: Koulumatka on pienin mahdollinen, koulukyydityksen piirissä korkeintaan yksittäisiä oppilaita. Koulumatka on suurimmalla osalla turvallinen ja alle 3 km.</p> <p>ESITYS: Suurimmalla osalla koulumatka (3-5 km) on kuljettavissa pääosin lihasvoimin.</p>	<p>NYT: Koulumatkan turvallisuus yksittäisillä oppilailla</p> <p>ESITYS: Kuljetusoppilaiden määrä kasvaa merkittävästi. Koulureitin suunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota ja muutoksia on todennäköisesti tehtävä.</p>
Lapsen terveys ja turvallisuus	<p>NYT: Psykkisen terveellisyden ja turvallisuuden näkökulmat korostuvat vahvuuksina.</p> <p>ESITYS: Yksilöllisen totumisvaiheen jälkeen psyykkiset näkökulmat mahdollista saada samalle tasolle. Fyysisten, rakennuksiin liittyvien olosuhteiden näkökulmasta lasten tilanne paranee olennaisesti.</p>	<p>NYT: Rakennuksen fyysisen terveellisyden ja turvallisuuden riskit, jotka voivat realisoitua, korostuvat haasteina.</p> <p>ESITYS: Muutos voi aiheuttaa stressiä lapsille ja tilannetta tulee seurata suunnitelmallisesti.</p>

MUUT VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Asukkaat (ikäryhmät, perhe)	<p>NYT: Koululla ja kirjastolla iso merkitys asuinalueen julkisena palveluna sekä asuinalueen kokoontumis- ja harrastuspaikkana.</p> <p>ESITYS: Alueen palveluita ei viedä kokonaan pois. Kirjastoauto korvaa kirjaston. Liikuntapaikkoja ylläpidetään. Liikuntasalia voi</p>	<p>NYT: Nykytilassa asuinalueen ihmismäärä on sellainen, että palveluiden käyttö on ollut melko vähäistä.</p> <p>ESITYS: Koulu ja kirjasto eivät ei samalla tavalla voi toimia kokoontumis- ja harrastuspaikkana, vaikka liikuntapaikkojen ylläpito jatkuu. Ratkaisulla voi olla vaikutusta</p>

	käyttää koulun loppumisen jälkeä, kunnes rakennuksen siirtyy uudelle omistajalle tai se puretaan.	alueen vetovoimaan ja perheiden arjen sujuvuuteen.
Ympäristö	<p>NYT: Koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus on pienempi.</p> <p>ESITYS: Tilojen määrä vähenee, joten raaka-aineita ja lämmitysenergiaa tarvitaan vähemmän erityisesti verrattuna tilanteeseen, jossa tilat korvataan uusilla, kuten tarve lähivuosina olisi.</p>	<p>NYT: Tilaa per oppilas on runsaasti, joten lämmitettäviä kuutioita on enemmän kuin tarvittaisiin. Rakennus tulisi uudistaa. Tähän tarvitaan raaka-aineita. Ympäristön kannalta ylimääräistä rakentamista kannattaisiin välttää.</p> <p>ESITYS: Koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus on suurempi.</p>
Organisaatio ja henkilöstö	<p>NYT: Yksisarjaiset koulut toimivat perustilanteessa kohtuullisesti. Koulu ei kuitenkaan ole jatkossa yksisarjainen.</p> <p>ESITYS: Vakituisten henkilöstö työt jatkuvat uusissa yksiköissä. Ratkaisu parantaa henkilöstön työsuhteiden säilymistä mahdollisuuksia.</p>	<p>NYT: Yksisarjaisena toimiva, mutta pienevän oppilasmäärän johdosta sopeuttaminen on välttämätöntä ja haasteellista. Oppilasikäluokkien koon vaihtelut suurehkoja, mikä haastaa organisoitua.</p> <p>ESITYS: Organisaatioihin ja henkilöstöön (johtamisjärjestelyt, työn organisointi) tulee muutoksia, jotka on suunniteltava huolella.</p> <p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin eikä tilanne miellytä kaikkia.</p>
Talous	<p>NYT: Koulutoiminnan järjestäminen Pulpilla on ollut perusteltua.</p> <p>ESITYS: Palveluverkkoesityksessä arvioidaan toiminnan järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa. Palveluverkkoesitys on eri näkökulmista koostettuihin tietoihin perustuva suunnitelma siitä, miten palvelut voidaan järjestää tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimintaa saadaan tehostettua siten, että toiminnan laatutaso (esim. ryhmäkoko) ei huonone.</p>	<p>NYT: Jo nykytilanteessa koulun toimintaa subventoitu jonkin verran, jotta toimintaa voitu järjestää. Rakennus vaatii uudistamista. Investointia vaikea perustella. Oppilasmäärä laskee noin 80 oppilaan tuntuun. Toiminnan järjestämiseen olisi subventoitava jatkossa entistä enemmän.</p> <p>ESITYS: Ratkaisussa syntyy suurempia kuljetuskustannuksia. Ratkaisu tuo kuitenkin kokonaissäästöä. Talouden näkökulmasta keskeisin perustelu ratkaisulle on koulurakennukseen investoinnilta välttyminen.</p>
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat	Aikaa muutoksiin sopeutumiseen on riittävästi.	<p>InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p> <p>Palvelutuotannosta poistuvien rakennusten kohdalla tunnustetaan merkittäviä</p>

		haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.
Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa.</p> <p>Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.</p>	
Strategian näkökulma	<p>Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin</p> <p>Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön</p> <p>Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden</p>	<p>Palveluverkkoesitys voi perusteluista huolimatta vaikuttaa strategian vastaiselta esitykseltä.</p>

4.4 Kaukaan koulu

Määräaikaan saapuneita palautteita tuli noin 20 yksityishenkilöltä ja 7 järjestöltä tai yhteisöltä, jotka ottivat kantaa joko pienempiin kouluihin yleisemmin tai erityisesti Kaukaan kouluun. Kaukaan koulua koskevissa palautteissa tuotiin esille, että koulun lakkautus ei ole lapsen edun mukainen ratkaisu. Palautteissa puolustettiin pienempiä kouluja hyvinä kasvuympäristöinä. Palautteissa nähtiin ongelmana koulumatkojen kasvaminen ja suojellun rakennuksen jääminen vaille käyttöä. Palautteissa kyseenalaistettiin lakkautuksen taloudellista vaikutusta, eikä ratkaisulla nähty olevan opetuksen laatua parantavia vaikutuksia. Isot kouluyksiköt yhdistettiin palautteissa suuriin luokkakokoihin, turvattuuteen ja hälyisyyteen. Oppilaat pohtivat palautteissaan sitä, miten he selviytyisivät isommissa kouluissa, kaverisuhteita ja sitä, pääsevätkö saman vuosiluokan oppilaat samaan ryhmään. Oppilaita kiehoi jossakin määrin mahdollisuus saada uusia kavereita. Oppilaita kiinnosti jossakin määrin mahdollisuus päästä nykyaikaisiin oppimisympäristöihin, mutta pohditutti myös se, riittääkö opettajien huomiota kaikille. Oppilaiden mielestä parasta olisi, että Kaukaan koulun toiminta jatkuisi. Palautteissa esitettiin voimakas huoli Kaukaan ja Tirilän alueen vetovoimaisuudesta ja elinkelpoisuudesta jatkossa. Palautteissa pohdittiin muutoksen aikataulua ja oppilaiden mahtumista Kimpisen ja Lauritsalan kouluihin vuonna 2027. Palautteissa esitettiin oppilaaksiottorajojen muuttamista siten, että oppilaita olisi jatkossa Kaukaan koulussa enemmän.

Alla taulukoissa on jäsenneily lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	<p>NYT: Vahvuutena kohtuullisen pienen yksikön rauhallisuus ja mahdollisuus käydä koulu lähellä omaa asuinpaikkaa/kotia.</p> <p>ESITYS: Vahvuutena opetuksen ja uuden koulurakennuksen mukanaan tuomat laatutekijät.</p>	<p>NYT: Haasteet ja riskit, jotka liittyvät nykyiseen koulurakennuksen kuntoon.</p> <p>ESITYS: Haasteina pitenevät koulumatkat ja koulumatkan turvallisuus Lauritsalan kouluun, koulumatkojen lisäämä kuormitus lapsen koulupäivään sekä koulun vaihtumiseen liittyvä muutostilanne ja stressi siitä.</p>
Lapsen ihmissuhteet	<p>NYT: Lapsen ihmissuhteet ovat melko vakiintuneet, mikä luo turvaa.</p> <p>ESITYS: Ryhmytyminen ja moninaisempaan kouluyhteisöön suunnitellaan huolella ja lapsen toiveita kuullen prosessikuvauksen mukaisesti. Samanikäiset oppilaat pyritään sijoittamaan samalle luokalle. Mahdollisuus saada lisää samanikäisiä kavereita. Mahdollisuus monipuolisiin aikuissuhteisiin koulussa.</p>	<p>NYT: Yksikön pienempi koko ei ole pelkätään vahvuus, vaihtoehtoja on vähemmän, henkilökemiat (lapsi-lapsi, lapsi-aikuinen, aikuinen-aikuinen) eivät aina välttämättä toimi ja samanikäisiä kavereita on rajoitetummin.</p> <p>ESITYS: Osa ihmissuhteista muuttuu ja hyvin järjestettynäkin tilanne aiheuttaa lapsissa kuormitusta.</p>
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	<p>NYT: Opetus nyt pääosin vuosiluokittain, mutta lähitulevaisuudessa osittain yhdysluokkaopetuksena, koska oppilasmäärä laskee melko nopeasti n. 140 oppilaaseen.</p>	<p>NYT: Nyt opetuksen toteutus, laatu ja oppimisen tuki kunnossa. Tulevaisuudessa Laaja-alainen erityisopettaja ja koulukuraattori koululla harvemmin, n. kahtena päivänä viikossa. Opettajan huomio tulevaisuudessa useamman vuosiluokan</p>

	<p>ESITYS: Opetus vuosiluokittain muodostetuissa ryhmissä. Oppilaita/aikuinen enemmän, mutta toiminta perustuu enemmän laadukkaisiin opetustuokioihin. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu muodostuu, ryhmäkoot säilyvät keskimäärin suuruusluokassa 20-25. Opetusta toteuttaa ja koulua johtaa erikoistuneet ammattilaiset. Myös muiden, kuin luokanopettajan antamaa oppimisen tukea on päivittäin saatavilla.</p>	<p>sisältöihin ja tarpeisiin, mikäli tulee yhdysluokkia. Oppilasmäärän laskiessa lähivuosina 140 oppilaan tuntumaan järjestettävään opetus todennäköisimmin 6-7 opettajalla, jolloin opetuksen toteutus, laadun takaaminen ja oppimisen tuen järjestäminen haasteellisempaa sillä ryhmittelyvaihtoehtoja on vähemmän.</p> <p>ESITYS: Työrauhan, hyvän työskentelyilmapiirin ja yhteisen toimintakulttuurin luominen vaatii enemmän ponnistelua, mutta onnistuu erikoistuneiden ammattilaisten osaamisella. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu ei muodostu, nousee perusopetuksen ryhmäkoot keskimäärin suuruusluokkaan 25-30.</p>
Lapsen liikkuminen, koulumatka	<p>NYT: Koulumatka on pienin mahdollinen, koulukyydityksen piirissä korkeintaan yksittäisiä oppilaita. Koulumatka on suurimmalla osalla turvallinen ja alle 3 km.</p> <p>ESITYS: Suurimmalla osalla koulumatka (n. 3 km) on kuljettavissa pääosin lihasvoimin. Kuljetusoppilaiden määrä ei kasva.</p>	<p>NYT: Koulumatkan turvallisuus yksittäisillä oppilailla</p> <p>ESITYS: Koulureitin suunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota ja katuverkkoon liittyviä muutoksia on mahdollisesti tehtävä.</p>
Lapsen terveys ja turvallisuus	<p>NYT: Psykkisen terveellisyys ja turvallisuuden näkökulmat korostuvat vahvuuksina.</p> <p>ESITYS: Yksilöllisen totumisvaiheen jälkeen psyykkiset näkökulmat mahdollista saada samalle tasolle. Fyysisten, rakennuksiin liittyvien olosuhteiden näkökulmasta lasten tilanne paranee olennaisesti.</p>	<p>NYT: Rakennuksen fyysisen terveellisyys ja turvallisuuden riskit, jotka voivat realisoitua, korostuvat haasteina.</p> <p>ESITYS: Muutos voi aiheuttaa stressiä lapsille ja tilannetta tulee seurata suunnitelmallisesti.</p>

MUUT VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Asukkaat (ikäryhmät, perhe)	<p>NYT: Koululla iso merkitys asuinalueen julkisena palveluna sekä asuinalueen kokoontumis- ja harrastuspaikkana.</p> <p>ESITYS: Liikuntapaikkoja ylläpidetään. Liikuntasalia voi käyttää koulun loppumisen jälkeen, kunnes</p>	<p>NYT: Nykytilassa asuinalueen ihmismäärä on sellainen, että palveluiden käyttö on ollut melko vähäistä.</p> <p>ESITYS: Koulu ei samalla tavalla voi toimia kokoontumis- ja harrastuspaikkana, vaikka liikuntapaikkojen ylläpito jatkuu.</p>

	<p>rakennuksen siirtyä uudelle omistajalle tai se puretaan.</p>	<p>Ratkaisulla voi olla vaikutusta alueen vetovoimaan ja perheiden arjen sujuvuuteen.</p>
<p>Ympäristö</p>	<p>NYT: Rakennuksen tuotantokäytössä pitämiseen liittyvät korjaus- ja energiatarpeet ovat kohtuullisia.</p> <p>ESITYS: Rakennus aluksi ylläpitotilassa, jolloin korjaus- ja energia- tarve pienenee. Pidemmällä aikavälillä rakennus uudessa käyttötarkoituksessa, jolloin kaupungin näkökulmasta tilojen määrä vähenee.</p>	<p>NYT: Tilaa per oppilas on runsaasti, joten lämmitettäviä kuutioita on enemmän kuin tarvittaisiin. Rakennus tulisi uudistaa. Tähän tarvitaan raaka-aineita. Ympäristön kannalta ylimääräistä rakentamista kannattaisiin välttää.</p> <p>ESITYS: Suojelurakennus, jonka ylläpitolämmitykseen ja kunnossapitoon vaaditaan edelleen resursseja. Ratkaisu on ympäristön kannalta neutraali: Rakennusta ei tarvita koulukäytössä, mutta jatkokäyttöön ja -ostaminen vaatii rakentamista.</p>
<p>Organisaatio ja henkilöstö</p>	<p>NYT: Pienemmät 1,5-2 sarjaiset koulut toimivat perustilanteessa kohtuullisesti. Koulu on jatkossa yksisarjainen.</p> <p>ESITYS: Vakituisten henkilöstö työt jatkuvat uusissa yksiköissä. Ratkaisu parantaa henkilöstön työsuhteiden säilymisen mahdollisuuksia.</p>	<p>NYT: Nykyisin toimiva, mutta pienenevän oppilasmäärän johdosta sopeuttaminen on välttämätöntä ja haasteellista. Oppilaskäluokkien koon vaihtelut suurehkoja, mikä haastaa organisointia.</p> <p>ESITYS: Organisaatioihin ja henkilöstöön (johtamisjärjestelyt, työn organisointi) tulee muutoksia, jotka on suunniteltava huolella.</p> <p>Henkilöstöä siirtyä suurempiin työyhteisöihin eikä tilanne miellytä kaikkia.</p>
<p>Talous</p>	<p>NYT: Koulutoiminnan järjestäminen Kaukaan koulussa on ollut perusteltua.</p> <p>ESITYS: Palveluverkkoesityksessä arvioidaan toiminnan järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa. Palveluverkkoesitys on eri näkökulmista koostettuihin tietoihin perustuva suunnitelma siitä, miten palvelut voidaan järjestää tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimintaa saadaan tehostettua siten, että toiminnan laatutaso (esim. ryhmäkoko) ei huonone.</p>	<p>NYT: Rakennus vaatii uudistamista. Investointia vaikea perustella, koska koko rakennus tulee peruskorjata ja oppilaita ei ole koko rakennukseen. Oppilasmäärä laskee noin 140 oppilaan tuntumaan. Toiminnan järjestämistä olisi subventoitava jatkossa.</p> <p>ESITYS: Ratkaisu tuo kuitenkin kokonaisuudistusta. Talouden näkökulmasta keskeisin perustelu ratkaisulle on koulurakennukseen investoinnilta välttyminen kaupungin toimesta.</p>
<p>Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat</p>	<p>Aikaa muutoksiin sopeutumiseen on riittävästi.</p>	<p>InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p>

		Palvelutuotannosta poistuvien rakennusten kohdalla tunnistetaan merkittäviä haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.
Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset	Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.	
Strategian näkökulma	<p>Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin</p> <p>Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön</p> <p>Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden</p>	Palveluverkkoesitys voi perusteluista huolimatta vaikuttaa strategian vastaiselta esitykseltä.

4.5 Lönnrotin koulu

Määräaikaan saapuneita palautteita tuli 5-10 yksityishenkilöltä ja 1-5 järjestöltä tai yhteisöltä, jotka ottivat kantaa joko pienempiin kouluihin yleisemmin tai erityisesti Lönnrotin kouluun. Lönnrotin koulua koskevissa palautteissa tuotiin esille, että koulun lakkautus ei ole lapsen edun mukainen ratkaisu. Palautteissa puolustettiin pienempiä kouluja hyvinä kasvuympäristöinä. Palautteissa nähtiin ongelmana koulumatkojen kasvaminen. Ratkaisulla nähty olevan opetuksen laatua parantavia vaikutuksia. Isot kouluyksiköt yhdistettiin palautteissa suuriin luokkakokoihin, turvattuuteen ja hälyisyyteen. Oppilaat pohtivat palautteissaan sitä, miten he selviytyisivät isommissa kouluissa, kaverisuhteita ja sitä, pääsevätkö saman vuosiluokan oppilaat samaan ryhmään. Oppilaat pohtivat myös pitenevää koulumatkaa ja eksymisvaaraa. Oppilaita pohdittiin myös se, riittääkö opettajien huomiota kaikille ja mahtuuko kaikki jäljelle jääviin kouluihin. Palautteissa esitettiin voimakas huoli keskustan tiettyjen alueiden, kuten Pallon ja Pikisaaren sopivuudesta lapsiperheille jatkossa. Palautteissa esitettiin, että Kesämäen koulun ohella oppilaita ohjattaisiin Kimpisen kouluun.

Alla taulukoissa on jäsennelty lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	<p>NYT: Vahvuutena pienemmän yksikön rauhallisuus ja mahdollisuus käydä koulu lähellä omaa asuinpaikkaa/kotia.</p> <p>ESITYS: Vahvuutena opetuksen ja suuremman kouluyksikön mukanaan tuomat laatutekijät.</p>	<p>NYT: Nykytilassa ei merkittäviä haasteita. Haasteet ja riskit liittyvät palveluverkon kokonaisuuteen ja tilanteeseen, jossa esityksen mukaisia ratkaisuja ei tehdä -> ryhmäkoot kasvavat kaikissa kouluissa.</p> <p>ESITYS: Haasteina pitenevät koulumatkat ja koulumatkan turvallisuus Kesämäen, Kimpisen ja Voisalmen kouluun, koulumatkojen lisäämä kuormitus lapsen koulupäivään sekä koulun vaihtumiseen liittyvä muutostilanne ja stressi siitä.</p>
Lapsen ihmissuhteet	<p>NYT: Lapsen ihmissuhteet ovat melko vakiintuneet, mikä luo turvaa.</p> <p>ESITYS: Ryhmytyminen ja moninaisempaan kouluyhteisöön suunnitellaan huolella ja lapsen toiveita kuullen prosessikuvauksen mukaisesti. Samanikäiset oppilaat pyritään sijoittamaan samalle luokalle. Mahdollisuus saada lisää samanikäisiä kavereita. Mahdollisuus monipuolisiin aikuissuhteisiin koulussa.</p>	<p>NYT: Yksikön pienempi koko ei ole pelkäämistään vahvuus, vaihtoehtoja on vähemmän, henkilökemiat (lapsi-lapsi, lapsi-aikuinen, aikuinen-aikuinen) eivät aina välttämättä toimi ja samanikäisiä kavereita on rajoitetummin.</p> <p>ESITYS: Osa ihmissuhteista muuttuu ja hyvin järjestettynäkin tilanne aiheuttaa lapsissa kuormitusta.</p>
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	<p>NYT: Opetus nyt pääosin vuosiluokittain, mutta lähitulevaisuudessa yhdysluokkaopetuksena, koska opetusresurssi voi laskea ilman palveluverkkoesityksen mukaista päätöstä.</p>	<p>NYT: Nyt opetuksen toteutus, laatu ja oppimisen tuki kunnossa. Mikäli resurssitasa ei onnistuta säilyttämään, tulevaisuudessa laaja-alainen erityisopettaja ja koulukuraattori koululla harvemmin, n. kahdena päivänä viikossa ja opettajan huomio</p>

	<p>ESITYS: Opetus vuosiluokittain muodostetuissa ryhmissä. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu muodostuu, ryhmäkoot säilyvät keskimäärin suuruusluokassa 20-25. Opetusta toteuttaa ja koulua johtaa erikoistuneet ammattilaiset. Myös muiden, kuin luokanopettajan antamaa oppimisen tukea on päivittäin saatavilla.</p>	<p>tulevaisuudessa useamman vuosiluokan sisältöihin ja tarpeisiin muodostettavien yhdysluokkien johdosta, jolloin opetuksen toteutus, laadun takaaminen ja oppimisen tuen järjestäminen haasteellisempaa.</p> <p>ESITYS: Työrauhan, hyvän työskentelyilmapiirin ja yhteisen toimintakulttuurin luominen vaatii enemmän ponnistelua, mutta onnistuu erikoistuneiden ammattilaisten osaamisella. Mikäli palveluverkkoesityksen mukainen kokonaisratkaisu ei muodostu, nousee perusopetuksen ryhmäkoot keskimäärin suuruusluokkaan 25-30.</p>
Lapsen liikkuminen, koulumatka	<p>NYT: Koulumatka on pienin mahdollinen, koulukyydityksen piirissä korkeintaan yksittäisiä oppilaita. Koulumatka on suurimmalla osalla turvallinen ja alle 3 km.</p> <p>ESITYS: Suurimmalla osalla koulumatka (1-5 km) on kuljettavissa pääosin lihasvoimin.</p>	<p>NYT: Koulumatkan turvallisuus yksittäisillä oppilaila</p> <p>ESITYS: Koulureitin suunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota ja muutoksia on todennäköisesti tehtävä.</p>
Lapsen terveys ja turvallisuus	<p>NYT: Psykkisen terveellisuuden ja turvallisuuden näkökulmat korostuvat vahvuuksina.</p> <p>ESITYS: Yksilöllisen tottumisvaiheen jälkeen psyykkiset näkökulmat mahdollista saada samalle tasolle. Fyysisten, rakennuksiin liittyvien olosuhteiden näkökulmasta lasten tilanne paranee olennaisesti.</p>	<p>NYT: Nykytila ok, haasteet liittyvät tilanteeseen, jossa resurssitaso ei säily nykyisellään.</p> <p>ESITYS: Muutos voi aiheuttaa stressiä lapsille ja tilannetta tulee seurata suunnitelmallisesti.</p>

MUUT VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Asukkaat (ikäryhmät, perhe)	<p>NYT: Koululla merkitys lähipalveluna sekä kokoontumis- ja harrastuspaikkana.</p> <p>ESITYS: Keskusta-alueen palvelut edelleen lähellä. Rakennus säilyy. Liikuntapaikkoja ylläpidetään.</p>	<p>NYT: -</p> <p>ESITYS: Tietyillä asuinalueilla ratkaisulla voi olla vaikutusta alueen vetovoimaan ja perheiden arjen sujuvuuteen.</p>
Ympäristö	<p>NYT: Omatoimisten koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus on pienempi.</p>	<p>NYT: -</p> <p>ESITYS: Omatoimisten koulukyytien aiheuttama ympäristökuormitus voi olla suurempi.</p>

	<p>ESITYS: Tilojen kokonaismäärä vähenee, joten raaka-aineita ja lämmitysenergiaa tarvitaan vähemmän erityisesti verrattuna tilanteeseen, jossa tilat Kimpisessä korvataan uusilla, kuten tarve lähi-vuosina olisi.</p>	
<p>Organisaatio ja henkilöstö</p>	<p>NYT: Yksisarjaiset koulut toimivat perustilanteessa kohtuullisesti. Koulu ei kuitenkaan ole jatkossa kokonaan yksisarjainen.</p> <p>ESITYS: Vakituisten henkilöstö työt jatkuvat uusissa yksiköissä. Ratkaisu parantaa henkilöstön työsuhteiden säilymisen mahdollisuuksia.</p>	<p>NYT: Yksisarjaisena toimiva, mutta pienevän resurssimäärän johdosta sopeuttaminen on välttämätöntä ja haasteellista ilman palveluverkkoesityksen mukaista päätöstä. Oppilasikäluokkien koon vaihtelut suurehkoja, mikä haastaa organisointia.</p> <p>ESITYS: Organisaatioihin ja henkilöstöön (johtamisjärjestelyt, työn organisointi) tulee muutoksia, jotka on suunniteltava huolella.</p> <p>Henkilöstöä siirtyy suurempiin työyhteisöihin eikä tilanne miellytä kaikkia.</p>
<p>Talous</p>	<p>NYT: Koulutoiminnan järjestäminen Lönnrotissa on ollut perusteltua.</p> <p>ESITYS: Palveluverkkoesityksessä arvioidaan toiminnan järjestämismahdollisuuksia tulevaisuudessa. Palveluverkkoesitys on eri näkökulmista koostettuihin tietoihin perustuva suunnitelma siitä, miten palvelut voidaan järjestää tulevaisuudessa taloudellisesti kestäväällä tavalla. Toimintaa saadaan tehostettua siten, että toiminnan laatutaso (esim. ryhmäkoko) ei huonone.</p>	<p>NYT: Jo nykytilanteessa koulun toimintaa subventoitu jonkin verran, jotta toimintaa voitu järjestää eli yksisarjainen koulu ei ole täysin "omavarainen".</p> <p>ESITYS: Ratkaisu tuo kokonaissäätöä. Talouden näkökulmasta keskeisin perustelu ratkaisulle on Kimpisen koulurakennukseen liittyvän investoinnin pienentämispotentiaali.</p>
<p>Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat</p>	<p>Aikaa muutoksiin sopeutumiseen on riittävästi.</p>	<p>InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p> <p>Palvelutuotannosta poistuvien rakennusten kohdalla tunnistetaan merkittäviä haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.</p>
<p>Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset</p>	<p>Kuljetuspalvelujen tarve kasvaa.</p>	

	Käytöstä poistuvat koulut voivat toimia yritysten toimitiloina.	
Strategian näkökulma	<p>Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin</p> <p>Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön</p> <p>Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden</p>	Palveluverkkoesitys voi perusteluista huolimatta vaikuttaa strategian vastaiselta esitykseltä.

4.6 Itä-Suomen koulu

Itä-Suomen koulun puolesta tuli useita palautteita sekä yksityishenkilöiltä että yhteisöiltä tai järjestöiltä.

Palautteissa on tuotu esille, että koulun lakkautuminen ei olisi lasten tasa-arvoista kohtelua ja lasten edun mukaista sekä olisi lainvastaista. Koulun tärkeyttä korostetaan erityisesti turvallisen ympäristön kautta ja venäjän kielen merkityksellä. Koulun lakkautuminen nähdään vähemmistöä syrjivänä toimenpiteenä. Muutoksen taloudellista vaikutusta epäillään. Henkilöstön tulevaisuudesta ollaan huolissaan. Oppilaiden siirtyminen lähikouluun huolettaa ja siirtymisen pelätään aiheuttavan pahoinvointia. Reaktiot perheissä ovat kielteisiä. Venäjän kielen opiskelumahdollisuudet heikkenisivät, koska siirrytään toisen opetussuunnitelman piiriin. Itä-Suomen koulu nähdään merkittävänä kaupungin veto- ja pitovoimatekijänä ja koulun lakkautuminen johtaisi mainehaittaan sekä vähentää verotuloja ja heikentää kansainvälisyyttä.

Alla taulukoissa on jäsenneily lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	<p>NYT: Erytistehtävän pohjalta toimiva keskikokoinen koulu, jolla on oma toimintakulttuuri. Vetovoimainen erityisesti venäjänkielisille oppilaille.</p> <p>ESITYS: Lähikoulu integroi erityisesti eri kulttuureista tulevat lapset parhaiten.</p>	<p>NYT: Nykytilassa ei merkittäviä haasteita. Haasteet ja riskit liittyvät kaikkien lappeenrantalaisten lasten asemaan resurssien vähetessä.</p> <p>ESITYS: Koulun vaihtumiseen liittyvä muutostilanne ja stressi siitä. Kielen opiskelumahdollisuudet eivät yhtä hyvät.</p>
Lapsen ihmissuhteet	<p>NYT: Lapsen ihmissuhteet ovat melko vakiintuneet</p> <p>ESITYS: Ryhmytyminen ja siirtyminen uuteen koulu yhteisöön suunnitellaan huolella ja lapsen toiveita kuullen prosessikuvauksen mukaisesti. Samanikäiset oppilaat pyritään sijoittamaan samalle luokalle. Mahdollisuus saada lisää samanikäisiä kavereita.</p>	<p>NYT: Yksikön pieni koko ei ole pelkästään vahvuus, vaihtoehtoja on vähemmän, henkilökemiat (lapsi-lapsi, lapsi-aikuinen, aikuinen-aikuinen) eivät aina välttämättä toimi ja samanikäisiä kavereita on rajoitetummin.</p> <p>ESITYS: Osa ihmissuhteista muuttuu ja hyvin järjestettynäkin tilanne aiheuttaa lapsissa kuormitusta.</p>
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Oppilaita on aiemminkin siirtynyt Itä-Suomen kouluista kaupungin kouluihin, joten tilanne ei ole uusi. Siirtyvien oppilaiden vastaanotto uuteen opetusryhmään onnistuu. Kielen opiskelumahdollisuudet lähikouluissa paranevat.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Mikäli Itä-Suomen koulun toiminta loppuu ja oppilaat siirtyvät Lappeenrannan kaupungin ylläpitämiin kouluihin, opetustoimi sekä koulut valmistelvat suunnitelmat oppilaiden opetusjärjestelyistä. Opetuksen järjestämisessä huomioidaan, että oppilaat ovat opiskelleet englantia ja ruotsia Itä-Suomen koulun tuntijaon mukaisesti. Oppilaille järjestetään tarpeen mukaisesti tukiopeutusta. Itä-Suomen koulusta on aiemminkin siirtynyt oppilaita kaupungin</p>

		<p>kouluihin ja heidän opetuksensa järjestäminen tuntijakoerot huomioiden on onnistunut.</p> <p>Lappeenrannan kaupunki järjestää venäjän kielen opetusta tällä hetkellä A2-oppimäärän (valinnainen, pitkä oppimäärä) mukaisesti. Lisäksi venäjää äidinkielenä puhuville oppilaille järjestetään venäjä äidinkielenä opetusta. Kaupungin tavoitteena on järjestää mahdollisesti lakkautuvan Itä-Suomen koulun oppilaille venäjää vähintään mainittujen oppimäärien mukaisesti. Kun oppilaiden sijoittuminen eri kouluihin on tiedossa, tarkastellaan oppilaiden venäjän kielen osaamisen tasoa ja selvitetään, onko mahdollista eriyttää opetusta heidän laajempaa osaamistasoaan vastaavasti tai tarjota esimerkiksi valinnaisena aineena mahdollisuus laajemman oppimäärän opiskeluun.</p>
Lapsen liikkuminen, koulumatka	<p>NYT: Osalla koulu on kävely-/pyörämatkan etäisyydellä.</p> <p>ESITYS: Lähikouluun siirtymisen myötä koulumatka lyhenee suurella osalla. Kaupunki järjestää tarvittaessa koulukuljetuksen.</p> <p>Moni lapsi voi siirtyä autokuljetuksesta kävelyyn tai pyöräilyyn. Uusi koulumatka vaatii totuttelua.</p>	<p>NYT: Osalla matka ei toteudu lihasvoimin. Huoltajat vastaavat koulumatkan järjestelyistä</p> <p>ESITYS:</p>
Lapsen terveys ja turvallisuus	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Tottumisvaiheen jälkeen stressitekijät vähenevät, lapsi tottuu uuteen ympäristöön, joka on fyysisesti ja psyykkisesti yhtä turvallinen.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Muutostilanne voi aiheuttaa stressiä.</p>

MUUT VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Asukkaat (ikäryhmät, perhe)	Tottumis- ja sopeutumisvaiheen jälkeinen toiminta ja arki jatkuu lähikoulussa, jonka käytänteet toimivat yhtä hyvin kuin nyt. Tilat säilyvät julkisina	Muutostilanne voi aiheuttaa stressiä.

	rakennuksina ja niiden iltakäyttö onnistuu samalla tavalla.	
Ympäristö	Oppilaiden koulukyydit ja siitä muodostuva ympäristökuormitus pienee lähikouluun siirtyvillä. Kimpiseen tarvitsee rakentaa noin 1000 m2 vähemmän. Myös muut koulurakennukset tehokkaammassa käytössä.	
Organisaatio ja henkilöstö	Lappeenrannan kaupungin henkilöstötarve pysyy samana	
Talous	Merkittävä vaikutus opetuksen järjestämisen laadun ja talouden turvaamiseksi.	Oppilasmäärien väheneminen vaikuttaa kaikkiin yksiköihin riippumatta opetuksen järjestäjästä. Mikäli tilanteeseen ei varauduta, voi muutoksella olla vaikutuksia opetuksen laatuun.
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat	Aikaa muutoksiin sopeutumiseen on riittävästi.	
Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset	Ennallaan	Ennallaan
Strategian näkökulma	<p>Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä - > ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin</p> <p>Tiloja on käytössä oikea määrä ja uusia investointeja tehdään harkiten -> vaikuttaa energian ja raaka-aineiden käyttöön</p> <p>Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden</p>	Muutos voidaan tulkita strategian vastaiseksi toimenpiteeksi

4.7 Kimpisen peruskoulu

Kimpisen koulun ratkaisuun liittyen tuli palautetta alle viideltä yksityishenkilöltä sekä kahdelta yhteisöltä. Palautteissa ymmärrettiin ratkaisun merkitys, mutta pohdittiin siirtymävuosien aikataulutusta, ja pyydettiin varmistamaan, että kouluun mahdutaan myös ensimmäisinä vuosina 2027-2030.

Asian tausta:

Kimpisen koulun oppilaaksiotto muuttuu alakoulun osalta siten, että puolet Kaukaan alueen alakouluikäisistä tulee Kimpiseen, puolet Lauritsalaan. Yläkoulun osalta oppilaaksiotto muuttuu siten, että Myllymäestä ja Kasukkalasta tullaan yläkouluun jatkossa Kesämäkeen. Kaukaan alueelta Kimpiseen alakouluun tulleet jatkavat yläkoulupolkuun Kimpisessä. Palveluverkkoesitys ei ota kantaa painotetun opetuksen jatkumiseen.

Oppilasmäärä on vuonna 2024 noin 1150. Vuonna 2030 oppilasmäärä olisi ilman muutosta noin 900. Mikäli kaikki muutokset toteutuvat, on oppilasmäärä vuonna 2030 noin 750. Ratkaisun myötä Pohjolankatu 23:een liittyvät tilariskit poistuvat ja opiskelu tapahtuu terveellisissä sekä turvallisissa tiloissa. Kampuksen oppilasmäärää pienennetään, koska uudistettava Pohjolankatu 23 -rakennuksen mitoitus halutaan optimoida suhteessa keskusta-alueen palveluverkkoon ja pienentää kaupungin investointimäärää. Ratkaisukokonaisuus mahdollistaa lukiotoiminnan keskittämisen pääsääntöisesti yhdelle kampukselle ja Kimpisen peruskoulun Pohjolankatu 23 -rakennuksen pienentämisen 80 prosentilla. Keskeisimmän oppilaan etu tulee ratkaisussa siitä, että palveluverkkoesitys mahdollistaa koko kaupungin tasolla (ml. Kimpisen koulun oppilaiden kohdalla) opetusresurssin (opetuksen laadun ja koulupäivän turvallisuuden) säilyttämisen nykytasolla (ryhmäkoot keskimäärin 20-25). Vuoden 2030 tilanteessa ryhmäkoot ilman palveluverkkopäätöksiä ryhmäkoko olisivat noin 25-30. Kimpisen koulun koko on jatkossakin suuri ja tarjoaa muiden yhtenäiskoulujen tapaan laajan palvelu- ja tukitarjonnan: kerhot, valinnaisaineet, opiskeluhuolto, erityinen tuki.

Muutos on merkittävä oppilaille, perheille ja henkilöstölle, erityisesti Kaukaan kouluun liittyen. Muutostilanne suunnitellaan huolellisesti ja oppilaslähtöisesti Kimpisen koulussa. Kaukaan oppilaat sijoittuvat tapauskohtaisesti Kimpisen olemassa oleviin ryhmiin tai tulevat kokonaisina ryhminä Kimpisen kouluun. Vähintään kaveritoiveet huomioidaan. Yläkoulun koon pienessä noin 7 aineenopettajan virkaa tulee sijoittaa uudestaan. Opetusvelvollisuuden mukaisten tuntimäärien kerryttäminen voi tuottaa haastetta ja vaatii yhteistyötä koulujen välillä. Palveluverkkoesityksen mukaisella ratkaisulla halutaan varmistaa ryhmäkokojen ja koulujen palveluiden säilymistä nykytasolla. Mikäli ratkaisua ei tehdä, pienenee koulun aikuismäärä suhteessa oppilasmäärään, mikä heikentää tilannetta vaikuttaen opetuksen laatuun ja koulupäivän turvallisuuteen. Kimpisen kouluun liittyvät muutokset eivät oletettavasti vaikuta lähialueen asuinalueiden vetovoimaan heikentävästi (pl. Kaukas).

Kimpisen kouluun liittyvät muutokset ovat merkittävä osa palveluverkkoratkaisun kokonaisuutta. Muutokseen liittyvät edut ovat taloudellisesti erittäin merkittävät. Lapsen/oppilaan etu muodostuu opetuksen laadun ja koulupäivän turvallisuuden takaamisen kautta. Muutokseen liittyy useita haasteita ja ratkaistavissa olevat asiat ratkaistaan mahdollisimman hyvin. Muutos on kokonaisuuden kannalta hyvin keskeinen.

Alla taulukossa on jäsenneily lapsivaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	NYT: Toimiva suuri yksikkö ESITYS: Edelleen hyvin toimivat käytänteet. Palveluverkkoesityksellä pyritään turvaamaan opetusresurssien säilymistä nykytasolla.	NYT: Opetusresurssin sopeutus-tarve

Lapsen ihmissuhteet	NYT: Toimii hyvin ESITYS: Ei muutosta	NYT: ESITYS: Mikäli Kaukaalta ja Lönnrotista tulee uusia oppilaita, heidän sopeutumisen varmistaminen.
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	NYT: ESITYS: Pitkällä aikavälillä taloudelliset edellytykset kestävämmällä pohjalla	NYT: Sopeutuspaineita ESITYS: Mikäli Kaukaalta ja Lönnrotista tulee uusia oppilaita, heidän koulumatka kasvaa ja on 1-3 km.
Lapsen liikkuminen, koulumatka	Ei muutoksia	NYT: ESITYS: Mikäli Kaukaalta ja Lönnrotista tulee uusia oppilaita, heidän koulumatka kasvaa ja on 1-3 km.
Lapsen terveys ja turvallisuus	NYT: Pohjolankatu 23 odottaa peruskorjausta ESITYS: Pohjolankatu 23 -tiloihin liittyvä riski poistuu	NYT: Pohjolankatu 23 -tiloihin liittyvä riski ESITYS:

4.8 Lukio

Lukioratkaisuun liittyen tuli palautetta noin viideltä yksityishenkilöltä sekä neljältä yhteisöltä/järjestöltä. Palautteissa kyseenalaistettiin voimakkaasti ratkaisun aikataulua (2027), sillä opiskelijamäärän lasku alkaa voimakkaasti vaikuttaa toimintaan vuonna 2032. Palautteissa oltiin huolestuneita opiskelijoiden (osa alaikäisiä) edun toteutumisesta. Palautteiden mukaan ratkaisu vaikeuttaa toiminnan järjestämistä ja yhteisöllisyyden muodostumista, sekä aiheuttaa opiskelijoissa ja henkilöstössä lisäkuormitusta. Ratkaisun myötä opiskelijoilla on vähemmän vaikutusmahdollisuuksia siihen, missä lukio-opintojaan suorittaa. Esimerkiksi mahdollisuus mennä eri lukioon kiusaamistilanteiden välttämiseksi poistuu ja asiaa on lähestyttävä uudella tavalla. Ratkaisulla arvioitiin olevan kielteistä vaikutusta niin lukiokoulutuksen kuin Lappeenrannan kaupunginkin imagoon.

Asian tausta:

Lukion toiminta keskitetään pääsääntöisesti yhdelle kampukselle. Käytössä olevat tilat ovat Lyseon nykyinen päärakennus ja ruokalarakennus, Lönnrotin koulun kolme rakennusta, väliaikainen siirtokelpoinen lisärakennus (esim. fysiikan, kemian ja biologian tiloja) sekä arviolta 3 opetustilaa, liikuntatiloja sekä ruokailutila kampuksen ulkopuolella.

Muutos on merkittävä opiskelijoille, perheille ja henkilöstölle. Lukion koon kasvaessa opiskelijatuntemukseen, kohtaamiskokemukseen ja yhteisöllisyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Muutostilanne on suunniteltava huolellisesti ja opiskelijalähtöisesti. Lukion saavutettavuus idästä ja etelästä heikkenee verrattuna toisen lukion sijaintiin Kimpisen kampuksella. Joukkoliikenteen linjoja tulee tarkastella tämän huomioiden. Joustotilojen (3 opetustilaa, toinen liikuntatila, toinen ruokailu) käyttö on suunniteltava huolellisesti, sillä niiden saavutettavuus ja käyttö vaikuttaa arjen sujuvuuteen niin opiskelijoiden kuin henkilöstön kohdalla.

Opiskelijamäärä vuonna 2024 noin 1100. Vuonna 2030 opiskelijamäärä noin 1100, mutta vuonna 2036 alle 800. Lukion tilaratkaisu esitetään tehtäväksi vuoden 2036 opiskelijamääriä silmällä pitäen jo vuonna 2027, koska keskusta-alueen perusopetuksen tilat tulee mitoittaa 2020 -luvun aikana sopiviksi Kimpisen koulun Pohjolankatu 23:n uudistamistarpeesta johtuen. Mikäli muutosta ei toteuteta tämän rytmittämänä, muodostuu 2030 -luvulla taloudellisesti kestävätilanne. Ratkaisun etuna voi pitää hallinnollisesti yhdistetyn lukiokoulutuksen yhtenäistymistä myös toiminnan ja tilojen käytön osalta. Tiloja ja opetuksen resursseja käytetään mahdollisimman tehokkaasti. Kurssitarjonta on mahdollisimman laajaa, ryhmäkoot tasaisempia ja mahdollisimman pieniä. Yksiköiden välinen vertailu ja kilpailu jää taka-alalle ja kaikki (opiskelijat + henkilöstö) ovat kaikissa tilanteissa tasa-arvoisessa asemassa. Joustotilojen määrä on varsin pieni ja niitä tarvitaan mahdollisesti vain periodeissa 1-3.

Lukioon liittyvät muutokset ovat merkittävä osa palveluverkkoratkaisun kokonaisuutta. Muutoksen aikataulu liittyy palveluverkon kokonaisuuteen. Muutokseen liittyvät edut ovat taloudellisesti erittäin merkittävät. Lukion opiskelijan etu muodostuu opetuksen laadun takaamisen kautta erityisesti pitemmällä aikavälillä tarkasteltuna. Muutokseen liittyy useita haasteita ja ne ratkaistaan mahdollisimman hyvin. Muutos on kokonaisuuden kannalta tarpeellinen.

Alla taulukoissa on jäsennelty lapsivaikutusten arviointi.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	NYT: Tällä hetkellä kurssitarjonta laajaa	NYT: Kurssitarjonnan sopeutus-tarve

	ESITYS: Kurssitarjonta säilyy nykytasolla	ESITYS: Suuremman yksikön mahdollisesti aiheuttama kuormitus
Lapsen ihmissuhteet	NYT: Opiskelijatuntemus ja yhteisöllisyys, mahdollisuus valita kumpaan lukioon mennä ESITYS: Vertailu ja vastakkainasettelu menettää merkityksensä	NYT: ESITYS: Tiettyjä tilanteita (esim. kiusaamistilanteet) ei voida ratkaista lukiota vaihtamalla.
Opetuksen toteutus ja laatu, oppimisen tuki	NYT: Nykytila ok ESITYS: Pitkällä aikavälillä taloudelliset edellytykset kestävämmällä pohjalla	NYT: Sopeutuspaineita ESITYS: Toiminta organisointi mietittävä huolellisesti
Lapsen liikkuminen, koulumatka	NYT: ESITYS: Koulupäivän aikaisia siirtymiä on noin 8 ryhmällä/päivä (n. 20% opiskelijoista eli keskimäärin yksi siirtymä viikossa, huom! jaksotus) 4. ja 5. periodeissa ei välttämättä ole siirtymiä.	NYT: ESITYS: Idästä ja etelästä saapuvilla matka pitenee hieman. Koulupäivään liittyy maltillinen määrä siirtymiä.
Lapsen terveys ja turvallisuus		Suurimpana haasteena henkinen kuormitus ja lukiolaisten jaksamisesta huolehtiminen molemissa tapauksissa.

4.9 Lauritsalan kirjasto

Määräaikaan saapuneita palautteita tuli 1-5 yksityishenkilöltä ja 6 järjestöltä/yhteisöltä. Lauritsalan kirjastoa koskevissa palautteissa tuotiin esille, että kirjaston saavutettavuus ja sijainti Lauritsalan koulun yhteydessä eivät ole hyviä erityisesti ikäihmisten ja liikuntaesteisten näkökulmasta. Palautteissa oltiin huolestuneita siitä, miten Lauritsalan koulu rakennuksena soveltuu kirjastoksi (sisäänkäynti, sijainti rakennuksessa, tilojen määrä/riittävyys, turvallisuus). Palautteissa tuotiin esille, että Lauritsalan kirjasto on suojelustatuksella varustettu rakennus, joka on osa Lauritsalan keskustan kaupunkikuvaa ja sen siirtyminen Lauritsalan koulun yhteyteen on palveluiden toimivuuden ja kaupungin imagon kannalta huono ratkaisu. Myös kirjastorakennuksen jatkokäyttö ja useampi jo vailla käyttöä oleva suojeltu rakennus Lauritsalan keskustassa herätti kysymyksiä ja pohdintaa.

Alla taulukoissa on jäsennelty lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapset	<p>NYT: Kirjaston tilat palvelevat siellä asioivia lapsia ja perheitä hyvin, mutta ne eivät ole saavutettavat ja esteettömät</p> <p>ESITYS: Koulun yhteydessä oleva kirjasto tulee konseptina yhä useammalle tutuksi. Lukuinto voi kasvaa. Palvelutarjoama voi monipuolistua.</p>	<p>NYT: Iso osa lapsista ja perheistä ei käytä kirjaston palveluita ja sen tarjoamat palvelut eivät ole tuttuja. Lasten lukutaito heikkenee.</p> <p>ESITYS:</p>
Muut asukkaat (ikäryhmät, perhe)	<p>NYT: Kirjasto on pidetty ja sen tilat palvelevat hyvin siellä käyvää asiakaskuntaa koko päivän ajan, mutta tilat eivät ole saavutettavat ja esteettömät.</p> <p>ESITYS: Kirjaston asiakaskunta voi osittain muuttua. Lasten ja perheiden näkökulmasta tilanne voi parantua.</p>	<p>NYT: Kirjaston tilat ovat osittain esteelliset.</p> <p>ESITYS: Ikäihmisten ja huonommin liikkuvien osalta välimatka voi heikentää saavutettavuutta, mitä taas voidaan auttaa toimivilla liikennejärjestelyillä sekä omilla laitteilla kotoa käsin käytettävillä, laajenevilla digitaalisilla palveluilla. Toisaalta uudet tilat ovat tilat esteettömät. Kaikki eivät viihdy kouluympäristössä toimivassa kirjastossa. Mahdolliset kirjaston käytettävyyteen aamupäivisin liittyvät hankaluudet ratkotaan.</p>
Ympäristö	<p>NYT: Kirjasto voi toimia ennallaan vielä muutamia vuosia ilman raskaampia korjaustoimenpiteitä, jolloin energiaa ja raaka-aineita olisi sidottava rakennukseen merkittävästi.</p> <p>ESITYS: Kirjasto muuttaa jo rakennettuun ja energiatehokkaaseen ympäristöön, eikä vanhaa rakennusta peruskorjata nykyiseen käyttötarkoitukseensa.</p>	<p>NYT: Rakennus peruskorjattava noin 5 vuoden aikajännteellä, jolloin muodostuu ympäristökuormitusta.</p> <p>ESITYS: Nykyinen kirjastorakennus peruskorjataan uuteen käyttötarkoitukseensa, jolloin sen tulevaisuus on todennäköisesti kestävämmällä pohjalla.</p>

<p>Organisaatio ja henkilöstö</p>	<p>NYT: Toimii</p> <p>ESITYS: Saadaan toimimaan.</p>	<p>NYT: Toimii, mutta ilman palveluverkoon tehtäviä muutoksia kustannusvaikutuksia on haettava henkilöstöstä.</p> <p>ESITYS: Saadaan toimimaan, mutta vaatii henkilöstöltä muutoksykyä.</p>
<p>Talous</p>	<p>NYT: Toimii</p> <p>ESITYS: Vahvistaa toimintaedellytyksiä</p>	<p>NYT: Tarpeeseen nähden suuret tilat haastaa taloutta.</p> <p>ESITYS: Rakennuksen jatkokäyttöön liittyy aikaviivettä ja onnistumisriskiä.</p>
<p>Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat</p>	<p>NYT: Toimii, mutta taloudellinen paine merkittävä ja tilat esteelliset</p> <p>ESITYS: Taloudellinen paine pienempi, muutokset uhka ja mahdollisuus.</p>	<p>NYT: Taloudellinen ja rakennukseen liittyvä paine kasvaa.</p> <p>ESITYS: Taloudellinen paine pienempi, muutokset uhka ja mahdollisuus.</p>
<p>Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Kirjastorakennuksen vapautuminen kirjastokäytöstä voi mahdollistaa uutta toimintaa.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p> <p>Rakennuksen kohdalla tunnistetaan haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.</p>
<p>Strategian näkökulma</p>	<p>NYT: Toteutuu</p> <p>ESITYS: Toteutuu edelleen. Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin. Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden.</p> <p>Lähikirjastojen palvelutarjonta koulujen yhteydessä moninaistuu ja yhteiskäytössä koulujen tilat avautuvat iltaisin ja viikonloppuisin kaupunkilaisille, mikä tukee kaiken ikäisten kaupunkilaisten hyvinvointia. Lähikirjastot uusina jatellaan alueensa vetovoimaa lisääväksi kohtaamispaikaksi.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Ratkaisuun liittyy asioita, jotka eivät samalla tavalla palvele kaikkia käyttäjäryhmiä ja on tulkittavissa heikennyksiksi/haitallisiksi Lappeenrannan kaupungin julkisuuskuvulle. Suunnittelun edetessä mahdollisimman monta asiaa näistä ratkaistaan.</p>

4.10 Joutsenon kirjasto

Määräaikaan saapuneita palautteita tuli noin 10 yksityishenkilöltä ja kahdelta järjestöltä/yhteisöltä. Joutsenon kirjastoa koskevissa palautteissa tuotiin esille, että kirjaston saavutettavuus ja sijainti Joutsenon koulun yhteydessä eivät ole hyviä erityisesti ikäihmisten ja liikuntaesteisten näkökulmasta. Palautteissa oltiin huolestuneita siitä, miten Joutsenon koulu rakennuksena soveltuu kirjastoksi (sisäänkäynti, sijainti rakennuksessa, tilojen määrä/riittävyys, turvallisuus). Palautteissa tuotiin esille, että Joutsenon kirjasto on osa Joutsenon keskustaaajaman kaupunkikuvaa ja sen siirtyminen Joutsenon koulun yhteyteen on keskustan palveluiden, elinvoimaisuuden ja vetovoiman kannalta huono ratkaisu. Myös kirjastorakennuksen jatkokäyttö heittä kysymyksiä.

Alla taulukoissa on jäsenneily lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapset	<p>NYT: Kirjaston tilat palvelevat siellä asioivia lapsia ja perheitä hyvin.</p> <p>ESITYS: Koulun yhteydessä oleva kirjasto tulee konseptina yhä useammalle tutuksi. Lukuinto voi kasvaa. Palvelutarjoama voi monipuolistua.</p>	<p>NYT: Iso osa lapsista ja perheistä ei käytä kirjaston palveluita ja sen tarjoamat palvelut eivät ole tuttuja. Lasten lukutaito heikkenee. Koulun ja päiväkodin käyttöä hankaloittaa välimatka.</p> <p>ESITYS: -</p>
Muut asukkaat (ikäryh- mät, perhe)	<p>NYT: Kirjasto on pidetty ja sen tilat palvelevat hyvin siellä käyvää asiakaskuntaa koko päivän ajan.</p> <p>ESITYS: Kirjaston asiakaskunta voi osittain muuttua. Lasten ja perheiden näkökulmasta tilanne voi parantua. Eri asukasryhmien yhteisöllisyys ja vuorovaikutus voi kasvaa, kun he kohtaavat toisiaan aiempaa enemmän.</p>	<p>NYT: Perheille kirjastoon poikkeaminen ei ole yhtä luontevaa, kuin jos se olisi lähellä muita perheiden käyttämiä julkisia palveluja.</p> <p>ESITYS: Ikäihmisten ja huonommin liikkuvien osalta saavutettavuus voi heikentyä, mikä turvataan toimivilla liikennejärjestelyillä. Lisäksi käytettävissä ovat omilla laitteilla kotoa käsin käytettävät, laajenevat digitaaliset palvelut. Kaikki eivät viihdy kouluympäristössä toimivassa kirjastossa. Mahdolliset kirjaston käytettävyyteen aamupäivisin liittyvät hankaluudet ratkotaan suunnittelun edetessä.</p>
Ympäristö	<p>NYT: Kirjasto voi toimia ennallaan vielä muutamia vuosia ilman raskaampia korjaustoimenpiteitä, jolloin energiaa ja raaka-aineita olisi sidottava rakennukseen merkittävästi.</p> <p>ESITYS: Kirjasto muuttaa jo rakennettuun ja energiatehokkaaseen ympäristöön, eikä vanhaa rakennusta peruskorjata nykyiseen käyttötarkoitukseensa.</p>	<p>NYT: Rakennus peruskorjattava noin 5 vuoden aikajänteellä, jolloin muodostuu ympäristökuormitusta.</p> <p>ESITYS: Nykyisen kirjastorakennuksen jatkokäyttö ja ympäristövaikutukset määräytyvät realisointiprosessissa.</p>

<p>Organisaatio ja henkilöstö</p>	<p>NYT: Toimii</p> <p>ESITYS: Saadaan toimimaan.</p>	<p>NYT: Toimii, mutta ilman palveluverkoon tehtäviä muutoksia kustannusvaikutuksia on haettava henkilöstöstä.</p> <p>ESITYS: Saadaan toimimaan, mutta vaatii henkilöstöltä muutokkyvyttöä.</p>
<p>Talous</p>	<p>NYT: Toimii</p> <p>ESITYS: Vahvistaa toimintaedellytyksiä</p>	<p>NYT: Tarpeeseen nähden suuret tilat haastaa taloutta.</p> <p>ESITYS: Rakennuksen jatkokäyttöön liittyy aikaviivettä ja onnistumisriskiä.</p>
<p>Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat</p>	<p>NYT: Toimii, mutta taloudellinen paine merkittävä.</p> <p>ESITYS: Taloudellinen paine pienempi, muutokset uhka ja mahdollisuus.</p>	<p>NYT: Taloudellinen paine suuri.</p> <p>ESITYS: Taloudellinen paine pienempi, muutokset uhka ja mahdollisuus.</p>
<p>Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Kirjastorakennuksen vapautuminen kirjastokäytöstä voi mahdollistaa uutta toimintaa.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p> <p>Rakennuksen kohdalla tunnistetaan haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.</p>
<p>Strategian näkökulma</p>	<p>NYT: Toteutuu</p> <p>ESITYS: Toteutuu edelleen. Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin. Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden.</p> <p>Lähikirjastojen palvelutarjonta koulujen yhteydessä moninaistuu ja yhteiskäytössä koulujen tilat avautuvat iltaisin ja viikonloppuisin kaupunkilaisille, mikä tukee kaiken ikäisten kaupunkilaisten hyvinvointia. Lähikirjastopalvelu uusinajattelullaan alueensa vetovoimaa lisääväksi kohtaamispaikaksi.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Ratkaisuun liittyy asioita, jotka eivät samalla tavalla palvele kaikkia käyttäjäryhmiä ja on tulkittavissa heikennyksiksi/haitallisiksi Lappeenrannan kaupungin julkisuuskuvulle. Suunnittelun edetessä mahdollisimman monta asiaa näistä ratkaistaan.</p>

4.11 Pienet lähikirjastot

Alla olevissa luvuissa 4.11.1-4.11.3 käydään läpi lakkautuvien pienten lähikirjastojen nykytilaa, lakkautumisen perusteluja sekä kyseisen palvelun korvaavia muotoja. Luvussa 4.11.4 esitetään pienten lähikirjastojen yhteinen lapsi- ja muiden vaikutusten arviointi.

4.11.1 Nuijamaan kirjasto

Nuijamaan kirjasto toimii vuokratiloissa ja toiminta lakkaa samassa yhteydessä Nuijamaan koulun lakkautuksen kanssa. Kirjastopalvelut Nuijamaalla tuotetaan sen jälkeen kirjastoauton avulla. Nuijamaan lähikirjaston tilat ovat seurakuntakeskuksessa. Ne ovat pienet, sokkeloiset ja heikosti toimivat. Osa asiakkaista on jo siirtynyt käyttämään muita kirjastoja. Kirjastoon ei ole pystytty järjestämään tilojen vuoksi omatoimikäyttöä, mitä useammassa vastineessa toivotaan. Nuijamaan kirjaston tilat eivät ole esteettömät eikä saavutettavat. Palautteessa nostetaan esille kirjaston olevan yhdessä koulun kanssa Nuijamaan viimeinen kaupungin tuotama palvelu, jonka loppumisesta sekä sen korvaavan kirjastoauton huonosta kunnosta ollaan huolissaan. Kirjastoauto alkaa lähestyä käyttöikänsä loppua, mutta se korvattaneen uudella, joten huoli on sikäli aiheellinen.

4.11.2 Pontuksen kirjasto

Pontuksen koulun yhteydessä toimiva Pontuksen lähikirjasto lakkaa vuonna 2025 samassa yhteydessä Pulpin koulun lakkautuksen kanssa. Asuinalueen lähin kirjasto on jatkossa Lauritsalan kirjasto, jonka lisäksi kirjastopalveluja on tarjolla kirjastoautossa. Pontuksen kirjaston käyttöön on vaikuttanut sekä Lauritsalan kirjaston läheisyys – matkaa on noin kolme kilometriä – että kirjaston sijainti rakennuksen rungon sisällä, välillisen sisäyhteyden päässä. Kirjastoon pitää kulkea koulun aulan läpi ja käyttää siksi sisätossuja tai riisua kenkät, minkä asiakkaat kokevat hankalana. Omatoimikirjautuminen on pitänyt tehdä kahdesti: ensin hieman ulko-ovesta kauempana olevaan kirjautumispylvääseen ja sitten toisen kerran itse kirjaston ovella. Kulku useamman oven läpi on vähentänyt kirjaston saavutettavuutta ja lisännyt sen esteellisyyttä muiden kuin kouluikäisten käyttäjäryhmien keskuudessa. Osa esteellisyydestä on sosiaalista eli kirjasto mielletään koulun kirjastoksi, joka on tarkoitettu varsinkin päiväaikaan vain koululaisille. Kirjaston käytössä ei ole ollut yleisölle tarkoitettua wc:tä, minkä asiakkaat ovat kokeneet hankalaksi Oppilaskunnan palautteessa tuodaan esille lukemisen ja kirjaston tärkeys; kirjastossa voi pistäytyä vaikka kesken koulupäivän. Toisaalta oppilaat mieltävät kirjaston koulun tilaksi eivätkä erota sen olevan kirjastoa, jossa ovat kirjaston tavat toimia.

4.11.3 Pulpin kirjasto

Pulpin lähikirjasto toimii Pulpin koulurakennuksen sisällä ja toiminta lakkaa samassa yhteydessä Pulpin koulun lakkautuksen kanssa. Kirjastopalvelut tuotetaan kirjastoauton avulla ja lähin kirjasto sijaitsee Joutsenossa. Pulpin kirjaston tila on ongelmallinen saavutettavuuden näkökulmasta sekä esteellinen: kirjastoon on käynti useammasta ovesta ja useiden portaiden kautta. Kirjaston tila ei ole ajanmukainen vaan sokkeloinen, eikä siellä siksi ole voitu ottaa käyttöön omatoimilainausta. Toisaalta sijainti koulun yhteydessä on mahdollistanut oppilaiden pistäytymisen kirjastossa koulupäivän aikana.

4.11.4 Pienten lähikirjastojen lapsivaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi

VAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapset	<p>NYT: Kirjastojen tilat palvelevat siellä asioivia lapsia ja perheitä hyvin, mutta ne eivät ole saavutettavat ja esteettömät</p> <p>ESITYS: Poistuva kirjastopalvelu korvautuu kirjastoautoilla, jossa voidaan käydä koulupäivän aikana.</p>	<p>NYT: Iso osa lapsista ja perheistä ei käytä kirjastojen palveluita ja sen tarjoamat palvelut eivät ole tuttuja. Lasten lukutaito heikkenee.</p> <p>ESITYS: Kirjaston käyttötilaisuudet vähenevät koulupäivän aikana ja yhteydessä.</p>
Muut asukkaat (ikäryhmät, perhe)	<p>NYT: Kirjastot ovat olleet niitä käyttävien tiedossa ja suosiossa, mutta käyttäjäkunta ei ole ollut kovin suuri.</p> <p>ESITYS: Kirjaston asiakaskunta voi osittain muuttua. Lasten ja perheiden näkökulmasta tilanne voi jopa parantua, kun edelleen toimivien lähikirjastojen palvelut monipuolistuvat. Nuijamaan ja Pulpin kirjastot ovat olleet hyvin rajoitetusti auki ja Pontuksen käyttö on painottunut omatoimisuuteen, joten nykyaikainen kirjasto palvelujen kokonaisuutena ei aiemmin ole välttämättä tullut asiakkaille tutuksi. Kirjastoauto tarjoaa jatkossakin kirjaston peruspalvelun myös näissä kaupunginosissa.</p>	<p>NYT: Kirjastojen tilat ovat esteelliset.</p> <p>ESITYS: Ikäihmisten ja huonommin liikkuvien osalta välimatka voi heikentää saavutettavuutta, mitä voidaan auttaa toimivilla liikennejärjestelyillä ja kirjastoautopalveluilla sekä omilla laitteilla kotoa käsin käytettävillä, laajenevilla digitaalisilla palveluilla.</p>
Ympäristö	<p>NYT: Pulpin ja Nuijamaan lähikirjastojen tilat ovat toimintaan pidemmän päälle vanhentuneina sopimattomia ja myös ympäristöä rasittavia. Pontuksella tilalle on muuta käyttöä.</p> <p>ESITYS: Pulpin ja Nuijamaan kirjastojen rakennusten korjaus- ja energiatarve pienenee sekä Pontuksella tiloissa voidaan tuottaa muita palveluja, jolloin rakennusten korjaus- ja energiatarve pienenee toisaalla. Kaupungin näkökulmasta tilojen määrä vähenee.</p>	<p>NYT: Pulpin ja Nuijamaan kirjastojen tilat edellyttäisivät peruskorjausta, jos toiminta jatkuisi pidempään.</p> <p>ESITYS: Kirjastoauton toiminnan sekä kirjastokäyntien tuottama ympäristökuormitus saattaa kasvaa.</p>
Organisaatio ja henkilöstö	<p>NYT: Toimii</p> <p>ESITYS: Saadaan toimimaan.</p>	<p>NYT: Toimii, mutta ilman palveluverkoon tehtäviä muutoksia kustannusvaikutuksia on haettava henkilöstöstä.</p> <p>ESITYS: Saadaan toimimaan, mutta vaatii henkilöstöltä muutoskyvykkyyttä.</p>
Talous	<p>NYT: Toimii</p> <p>ESITYS: Vahvistaa toimintaedellytyksiä</p>	<p>NYT: Tarpeeseen nähden moninainen lähikirjastoverkko ja erityisesti sen vähen käytetyt kirjastot haastavat taloutta.</p>

		ESITYS: -
Palvelujen järjestäminen ja tuotantotavat	<p>NYT: Toimii, mutta taloudellinen paine merkittävä ja tilat esteelliset</p> <p>ESITYS: Taloudellinen paine pienempi, muutokset uhka ja mahdollisuus.</p>	<p>NYT: Taloudellinen ja rakennukseen liittyvä paine kasvaa.</p> <p>ESITYS: Taloudellinen paine pienempi, muutokset uhka ja mahdollisuus.</p>
Yritysten liiketoimintaympäristön vaikutukset	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Kirjastotilojen vapautuminen kirjastokäytöstä voi mahdollistaa uutta toimintaa.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: InHouse -yhtiöiden toimintaa on sopeutettava vastaamaan muuttunutta palvelutarvetta. Saimaan tukipalvelut Oy:n tuottamat ruoka- ja siivouspalvelut sekä Meita Oy:n tuottamat ICT-palvelut ovat sopeutettavissa muuttuneeseen kysyntään.</p> <p>Pulpin rakennuksen kohdalla tunnustetaan haasteita, joita Lato Oy yhdessä Lappeenrannan kaupungin kanssa pyrkii ratkomaan.</p>
Strategian näkökulma	<p>NYT: Toteutuu</p> <p>ESITYS: Toteutuu edelleen. Ratkaisulla pyritään varmistamaan tulevaisuuden toimintaedellytyksiä -> ratkaisu on panostus koulutukseen ja hyvinvointiin. Ratkaisua on valmisteltu yhdessä ja eri osapuolia huomioiden.</p> <p>Lähikirjastojen palvelutarjonta koulujen yhteydessä moninaistuu ja yhteiskäytössä koulujen tilat avautuvat iltaisin ja viikonloppuisin kaupunkilaisille, mikä tukee kaiken ikäisten kaupunkilaisten hyvinvointia. Lähikirjastot uusina jatellaan alueensa vetovoimaa lisääväksi kohtaamispaikaksi.</p>	<p>NYT:</p> <p>ESITYS: Ratkaisuun liittyy asioita, jotka eivät samalla tavalla palvele kaikkia käyttäjäryhmiä ja on tulkittavissa heikennyksiksi/haitallisiksi Lappeenrannan kaupungin julkisuuskuvalle. Suunnittelun edetessä mahdollisimman monta asiaa näistä ratkaistaan.</p>

4.12 Päiväkodit

Palveluverkkoprosessin aikana ei saatu päiväkodeihin liittyvää kuntalaispalautetta. Luvuissa 4.12.1-4.12.3 on esitetty kohdekohtaiset arviot muutoskohteena olevista päiväkodeista. Luvussa 4.12.4 esitetty lapsivaikutusarvio on laadittu henkilöstöltä saatujen palautteiden perusteella.

Varhaiskasvatusyksikköjen osalta tiedostetaan muuttuva lasten määrän kehitys. Mikäli jollakin alueella lasten määrä edellyttää, on ratkaisua oltava valmis muuttamaan. Erityisesti tällainen kehityskulku on mahdollinen Sammonlahden alueella.

Varhaiskasvatuksen palveluverkko on rakenteensa ja toimintamallinsa johdosta luonteeltaan sellainen, että palvelua on kouluverkkoa reaktiivisemmin mahdollista järjestää tarpeiden mukaisesti. Esiopetuksen järjestämispaikkoja tulee tarkastella kohdekohtaisesti ja sillä saattaa osaltaan olla vaikutuksia varhaiskasvatuksen palveluverkkoon.

4.12.1 Hovinpellon päiväkoti

Hovinpellon päiväkodin käyttö päättyy, koska lapsiryhmät mahtuvat Pontuksen ja Lauritsalan päiväkotiin. Lakkaamiseen liittyvät edut ovat merkittävät. Tyhjää tilaa on muodostunut kestävämmän paljon ja päiväkotirakennus arvioidaan olevan realisoitavissa. Varhaiskasvatuspaikka järjestyy asuinalueen läheisyydestä terveellisistä ja turvallisista tiloista. Hovinpellon päiväkodissa on varhaiskasvatuksen yhteisiä työntekijöitä, joille osoitetaan uudet työpisteet muista tiloista.

Muutoksen yhteydessä on tiedostettu, että Pontuksen ja Lauritsalan päiväkodit eivät palvele sijaintinsa puolesta parhaalla mahdollisella tavalla osaa Hovinpellon toimipisteen asiakkaita. Matka päiväkotiin voi kasvaa.

Muutos on kokonaisuuden kannalta tarpeellinen.

4.12.2 Myllymäen päiväkodin Karhuvuoren toimipiste

Karhuvuoren toimipisteen käyttö päättyy, koska lapsiryhmät mahtuvat Myllymäen päiväkotiin. Lakkaamiseen liittyvät edut ovat merkittävät. Karhuvuoren päiväkotirakennuksen kunto on tyydyttävä, eikä peruskorjaus ole perusteltavissa lapsimäärillä. Varhaiskasvatuspaikka järjestyy asuinalueen läheisyydestä terveellisistä ja turvallisista tiloista.

Muutoksen yhteydessä on tiedostettu, että Myllymäen päiväkoti ei palvele sijaintinsa puolesta parhaalla mahdollisella tavalla osaa Karhuvuoren toimipisteen asiakkaita. Matka päiväkotiin voi kasvaa.

Muutos on kokonaisuuden kannalta tarpeellinen.

4.12.3 Sammotalon päiväkodin Uus-Lavolan toimipiste

Sammotalon päiväkodin Uus-Lavolan toimipisteen käyttö päättyy, koska lapsiryhmät mahtuvat Sammotaloon ja Lappeen päiväkotiin. Lakkaamiseen liittyvät edut ovat merkittävät. Päiväkotirakennuksen kunto on tyydyttävä, rakennukseen ja pihaan liittyy toiminnallisia haasteita, jotka eivät ratkea peruskorjauksella, eikä peruskorjaus ole perusteltavissa lapsimäärillä. Varhaiskasvatuspaikka järjestyy asuinalueen läheisyydestä terveellisistä ja turvallisista tiloista.

Muutoksen yhteydessä on tiedostettu, että Lappeen päiväkoti ja Sammotalon päiväkoti eivät palvele sijaintinsa puolesta parhaalla mahdollisella tavalla osaa Uus-Lavolan toimipisteen asiakkaita. Matka päiväkotiin voi kasvaa.

Muutos on kokonaisuuden kannalta tarpeellinen.

4.12.4 Peltolan päiväkodin Tykin toimipiste

Varhaiskasvatuksen lisätilana tarpeen mukaan hyödynnetystä Tykin toimintapisteestä luovutaan.

4.12.5 Lapsivaikutusten arviointi/päiväkodit

Alla olevassa taulukossa lapsivaikutusten arviointi koskien edellä esitettyjä päiväkotikohteita.

LAPSIVAIKUTUKSET	VAHVUUDET	HAASTEET
Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen	NYT: Toimii hyvin. Toimintakauden aikana lapsiryhmissä on luontaisia muutoksia. ESITYS: Päiväkodin vaihto toteutuu toimintakauden vaihtuessa. Siirtymä valmistellaan huolellisesti.	NYT: Toimii hyvin ESITYS: Lapset siirtyvät toimiviin päiväkoteihin. Yksilöllisen tottumisvaihe muutoksessa huomiotava.
Lapsen ihmissuhteet	NYT: Toimii hyvin ESITYS: Tuttuja lapsia ja aikuisia siirtyy mukana.	NYT: ESITYS: Uusia lapsia ja aikuisia, aiempaa suurempi yksikkö.
Toiminnan toteutus ja laatu, oppimisen tuki	NYT: Toimii tällä hetkellä ESITYS: Pitkällä aikavälillä taloudelliset edellytykset kestävämmällä pohjalla. Pariryhmäyöskentelyn edut korostuvat, eli suuremmissa yksiköissä toimintaa on mahdollista suunnitella toisen samanikäisten lasten ryhmän kanssa. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa voidaan hyödyntää paremmin henkilöstön erityisosaamista.	NYT: Sopeutuspaineita ESITYS: -
Lapsen liikkuminen, päiväkotimatka	NYT: Päiväkotiki omalla asuinalueella, mahdollisuus kävellä tai pyöräillä. ESITYS: Päiväkotiki mahdollisesti kauempana, mutta silti varsin lähellä.	NYT: ESITYS: Päiväkodin sijainti mahdollisesti epäedullinen suhteessa perheen asiointisuuntiin.
Lapsen terveys ja turvallisuus	NYT: Tilanne hyvä, pl. tiloihin liittyvä riski. ESITYS: Tilariski poistuu	NYT: Tilariski Karhuvuori ja Uus-Lavolan päiväkotiki ESITYS: Tilariski poistuu

5 Lopuksi

Palveluverkkoselvityksen valmistelu- ja kuulemisvaiheessa kerätyn/saadun laajan aineiston on tarkoitus auttaa päättäjiä muodostamaan kantansa päätösesityksestä. Lapsivaikutusten ja muiden ennakkovaikutusten arviointiprosessi syventää aineistoa tuoden siihen erityisesti kenttätason esimerkkejä ja auttaen hahmottamaan vaikutusten laajuuksia. Saatu palaute auttoi valmistelijoita täsmentämään esityksen sisältöä ja perusteluja. Jokainen asiakaspalveluun saapunut kannanotto on luettu valmistelijoiden toimesta ja niitä on hyödynnetty vaikutusarvioiden laadinnassa. Kannanotot on toimitettu sellaisinaan päätöksentekijöille.

Saatujen palautteiden perusteella maaseutukoulujen ja keskikokoisten taajamakoulujen esitetyt lakkautukset huolestuttivat eniten, samoin Joutsenon ja Lauritsalan kirjastojen siirtymiset koulujen yhteyteen. Muutosten aikataulu, muutosprosessin läpivienti ja lopputilanteen voimakas poikkeavuus nykytilanteesta nousivat esiin.

Oppilaiden siirtymisestä uuteen kouluun laadittiin prosessikuvaus (liite 1), jonka tarkoituksena on osoittaa sitä huolellisuuden tasoa, millä uuteen kouluun siirtymistä valmistellaan ja toteutetaan. Lisäksi on huomiotava, että myös vastaanottavat koulut ja päiväkodit ovat muutoskohteita. Niiden toimintakulttuurissa tulee kokonaisvaltaisesti huomioida sinne tulleet uudet toimijat (päiväkodin lapset, koulujen oppilaat, henkilöstö ja kirjastojen asiakkaat). Liitteessä 3 on avattu tätä taustaa vasten lähikirjastojen kehitysnäkymiä tulevaisuudessa.

Palautteissa tuli esille lakkautuvaksi esitettyjen maaseutukoulujen ja keskikokoisten taajamakoulujen kohdalla vastakkainasettelua suurempien yksiköiden kanssa. Yhtenäiskouluissa korostuu vahvuuksina ja heikkouksina eri asiat kuin pienemmissä yksiköissä. Hyvä pieni koulu – huono suuri koulu -asetelmalla koulujen vertailua ei kannata pelkästään tehdä, vaan tätäkin asiaa tulisi lähestyä monipuolisesti eri näkökulmista. Jokaisella on luonnollisesti oma näkemys asioista, joita haluaa painottaa. Liitteessä 2 on vertailu pienten ja suurten kouluyksiköiden keskeisimmistä eroista. Kaikissa kaupunginosissa tapahtuvasta oppilasmäärän vähenemisestä johtuen yhtenäiskoulujen oppilasmäärät eivät kasva kuin osittain ja hetkellisesti siihen yhdistyvien uusien yksikköjen myötä. Oppilasmäärät kääntyvät laskuun suurimmissakin kouluissa 2020-luvun lopulla ja vuonna 2030 kouluissa on yhteensä noin 700 vapaata oppilaspaikkaa.

Palveluverkkomuutos tuo tarpeen tarkastella esiopetuksen ja perusopetuksen oppilaaksiottorajoja nykyistä useammin, koska palveluihin tulevan ikäluokan muuttuu merkittävästi vuosittain. Käytännössä kaupunkialueen kohteissa muutoksia oppilaaksiottoalueisiin tulee vuosittain. Tätä jatkuu 2030-luvun alkuun saakka, jolloin ikäryhmien koko ja aluerajat ovat todennäköisesti vakiintuneet.

Palveluverkkomuutosten lisäksi opetuksen järjestämiseen voi vaikuttaa valmistavan opetuksen kysynnän muutokset. Perusopetukseen valmistava opetus on tarkoitettu kaikille niille esi- ja perusopetusikäisille maa- ja muuttajataustaisille lapsille ja nuorille, joilla ei ole vielä tarvittavia kielellisiä valmiuksia perusopetuksessa opiskeluun. Valmistavaa opetusta järjestetään tällä hetkellä Joutsenon koulussa, Pulpin koulussa, Sammonlahden yläkoulussa ja Sammonlahden koulun Skinnarilan toimipisteessä. Mikäli tilanne vaatii, kohdennetaan valmistavan opetuksen paikkoja kouluihin, joissa on tilaa opetuksen järjestämistä varten.

Kuten palveluverkkoesityksen aineisto tuo esille, muutoksia on välttämätöntä tehdä. Henkilöstön määrä ja tilojen tarve tulee laskemaan merkittävästi alkaen vuodesta 2025. Luvussa 3.3 arvioitiin koulujen toimintaedellytyksiä, mikäli palveluverkkoa ei muuteta. Arvioiden perusteella resurssien ylläpitäminen nykytasolla ei riitä laadukkaan opetuksen järjestämiseen 2020-luvun lopulla, vaan käytännössä vie koulujen toimintaedellytykset. Esitetyn tilanteen muodostumista tulee välttää kaikin keinoin. Kaupungin strategia tavoitteita tukee parhaiten taloudellisesti kestävä palveluverkko. Palveluverkkopäätöksen jälkeen on tärkeää seurata ja

arvioida tehdyn päätöksen vaikutuksia. Tähän päätökseen liittyen seuranta ja arviointi toteutetaan seuraavien prosessien yhteydessä:

- Asukas- ja asiakaskyselyt
- Varhaiskasvatuksen huoltajakyselyt
- Perusopetuksen oppilas- ja huoltajakyselyt
- Oppilasennusteiden seuraaminen
- Talouden seuranta

Liite 1: Kuvaus uusien oppilaiden vastaanotosta kouluun

Vastaanottavan ja lähettävän koulun rehtorit vastaavat **siirtymissuunnitelman** laadinnasta. Suunnitelman tavoitteena on sujuvan kouluarjen ja turvallisen oppimisympäristön ylläpitäminen.

Suunnitelmaan sisältyvät

- oppilassijoittelu vastaanottavan koulun opetusryhmiin
- henkilöstösisjoittelu (ensisijaisesti vastaanottavaan kouluun)
- koulumatkasuunnittelu yhdessä koulukuljetussuunnittelijoiden kanssa
- tukea tarvitsevien oppilaiden tukitoimien suunnittelu tarvittavassa yhteistyössä opiskeluhoillon kanssa
- oppimateriaalien siirto ja/tai hankinta
- yhteistyö iltapäivätoiminnan koordinaattorin kanssa (huoltajien neuvonnasta sopiminen)
- viestintäsuunnitelma
- oppilaiden ja huoltajien tutustuminen uuteen kouluun (sosiaalinen integraatio)
- aikataulu.

Ennakkoon tehtävät asiat

Huoltaja

* osallistuu kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön, seuraa tiedotusta ja osallistuu uuteen kouluun tutustumiseen

Lähettävä koulu

* osallistuu siirtymissuunnitelman laadintaan

* antaa opetuksenjärjestämistä varten tarvittavat tiedot mm. oppilaiden tuen tarpeista

* tiedottaa siirtymissuunnitelmasta ja aikataulusta henkilökuntaa, oppilaita ja huoltajia viestintäsuunnitelman mukaisesti

Vastaanottava koulu

* osallistuu siirtymissuunnitelman laadintaan

* tiedottaa siirtymissuunnitelmasta ja aikataulusta henkilökuntaa oppilaita ja huoltajia viestintäsuunnitelman mukaisesti

* toteuttaa uuteen kouluun tutustumisen siirtymissuunnitelman mukaisesti

* huolehtii ip-toiminnan kanssa sovitusti huoltajien neuvonnasta

* huolehtii tiedottamisesta ruokapalveluille ym. tarvittaville tahoille viestintäsuunnitelman mukaisesti

* huolehtii mahd. oppimateriaali- ym. hankinnoista

Opiskeluhoolto

* osallistuu siirtymissuunnitelman laadintaan tarvittavin osin

* osallistuu tukea tarvitsevien oppilaiden tukitoimien suunnitteluun tarvittavin osin

* osallistuu oppilaiden ja huoltajien kouluun tutustumiseen tarvittavin osin

Koulutyön alkaessa tehtävät asiat

Huoltaja

* osallistuu kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön ja mahdollisten huolenaiheiden syntyessä on yhteydessä oppilaan opettajaan tai opiskeluhooltoon

Vastaanottava koulu (rehtori, luokanopettaja/-ohjaaja, kaikki oppilasta opettavat)

* toteuttaa suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti oppilaita ryhmäyttäviä toimia osana opetusta

* toteuttaa siirtymissuunnitelmassa kuvatut toimenpiteet

Opiskeluhoolto

* tukee koulun henkilökuntaa ryhmäyttämisessä

Koulutyön edetessä tehtävät asiat

Huoltaja

* osallistuu kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön ja mahdollisten huolenaiheiden syntyessä on yhteydessä oppilaan opettajaan tai opiskeluhooltoon

Koulu ja opiskeluhoolto

* seuraa oppilaiden ryhmäytymistä ja kouluun kiinnittymistä yhteistyössä huoltajien kanssa (esim. sosiogrammit, hyvinvointiprofiili tai muu kysely, luokkakokoinen yhteisöllinen opiskeluhooltotyöryhmä)

* toteuttaa yksilöllistä opiskeluhoiltoa tarpeen mukaan huoltajien kanssa sovittavalla tavalla

* huolehtii ryhmäyttämisen jatkamisesta

Esimerkki: Korkea-ahon koulun oppilaiden kiireellinen siirtyminen Lappeen kouluun kesken lukukauden 2021-2022

Ennen siirtoa:

- Koulukuljetusten järjestäminen ja suunnittelu
- Vanhempainilta ja huoltajien kuulemistilaisuus Lappeella. Lappeen tiloista ja opetusryhmistä kertominen. Keskustelua tunteita herättäneestä aiheesta ja vastauksia huoltajia askarruttaviin kysymyksiin.
- Siirtyvillä oppilailla oli samalla mahdollisuus tulla tutustumaan Lappeen tiloihin ja osaan opettajista. Muuten Lappeen koulun opettajista ja luokista tiedotettu Korkea-ahon huoltajille viestimällä Wilmassa.
- Vastaanottavan koulun päässä suunnitelma oppilaiden sijoittamisesta Lappeen oppilasryhmiin. Laaja-alaiset erityisopettajat tässä työssä mukana vahvasti. Lappeelta kävi laaja-alainen erityisopettaja Korkea-ahossa viikoittain, joten hänellä selkeä näkemys siirtyvistä oppilaista. Tässä vaiheessa myös tuen järjestämisen ensimmäiset suunnitelmat.
- Opiskeluhoito mukana prosessissa jo ennen siirtoa. Koulukuraattori kävi Korkea-ahossa tapaamassa oppilaita, varsinkin niitä keitä muuttaminen isompaan kouluun jännitti. Rehtori tiedotti koulukuraattoria usein ja tiiviisti prosessin vaiheista.
- Rehtorin tiedottaminen prosessin vaiheista myös huoltajien suuntaan säännöllistä. Aina kun jotain uutta tietoa tuli, tiedotettiin huoltajia.
- Suunnitelma Korkea-ahon opettajien sijoittumisesta Lappeelle. Toinen opettajista tuli luokanopettajan tehtävään ja toinen resurssiopettajan rooliin. Varsinkin resurssiopettajan rooli mahdollisti sen, että tuttu opettaja pääsi mukaan niille tunneille, missä Korkea-ahosta siirtyneitä oppilaita. Tuen oppilaille pystyttiin myös näin tarjoamaan lisätukea.
- Oppimateriaalien tilaaminen siirtyville oppilaille. Korkea-ahosta ei otettu mukaan muuta kuin oppilaiden käytössä olleet i-Padit.
- Iltapäiväkerhon toiminnasta tiedottaminen siirtyvien oppilaiden huoltajille. Iltapäiväkerhoon tuli lisää lapsia siirron myötä, tiedonsiirto iltapäiväkerhon ohjaajille siirtyvistä lapsista. Koulun omat ohjaajat olivat tässä vaiheessa myös ip-kerhon ohjaajia, joten tieto tuli heille myös tätä kautta.
- Luokanopettajien tärkeä valmistava työ luokissa ennen siirtoa, kerrottiin koulun oppilaille tilanteesta ja siitä että luokkiin tulee uusia luokkakavereita.

Siirron jälkeen:

- Tutustuminen uusiin luokkiin ja uusiin oppilasryhmiin
- Siirtyneiden oppilaiden ryhmäyttäminen uusiin ryhmiin korostetusti siirron jälkeen. Luokissa panostettiin tehostetusti ryhmäytymiseen, tutustumiseen sekä pidettiin vuorovaikutustunteja.
- Koulukuraattori kiersi luokkia, joihin oppilaita siirrettiin. Kävi luokkien tunneilla mukana sekä oppilaita ohjautui hänen luokseen. Kuraattori mukana tukemassa ryhmäytymistä.
- Laaja-alaisen erityisopettajien ja luokanopettajien yhteistyö, tuen järjestämisen tarkistaminen

- Luokanopettajien yhteistyö huoltajien suuntaan. Osa tapasi uusien oppilaiden vanhempia pikaisesti siirron jälkeen, osa vasta myöhemmin. Matalan kynnyksen yhteydenpito kodin ja koulun välillä.
- Myöhemmin siirron jälkeen lähetettiin kysely Korkea-ahon koulun huoltajille tehdystä siirrosta. Kyselyssä kartoitettiin huoltajien tuntemuksia tapahtuneesta siirrosta, kokemuksista Lappeella ja uusista ryhmistä. Kyselyn tulokset olivat todella positiiviset.
- Sosiogrammien tekeminen myöhemmin siirron jälkeen liittyen kaikkien luokkien OHR-kokouksiin.

Liite 2: Ison ja pienen koulun eroja

	Pieni koulu (kyläkoulut, pienet alakou- lut)	Iso koulu (2- tai useampi rinnakkaisluokka/ vuosiluokka)
Rakennus	Pääasiassa pieni, vähemmän erikois- luokkatiloja.	Isompi, enemmän erikoisluokkatiloja esim. musiikki. Opetustilat ryhmitelty usein pie- nempiin kokonaisuuksiin, ”soluihin”, joissa esim. 1–2-vuosiluokkien opetusryhmät opis- kelevat.
Piha	Koko ja varustus vaihtelee, usein tilava oppilasmäärään nähden. Saattoliiken- nettä pieni määrä.	Varustus hyvä, usein myös lähiliikuntapaikka. Paljon käyttäjiä, joten välituntien ajankohdat suunniteltu. Enemmän saattoliikennettä, mikä on huomioitu lähialueen suunnitte- lussa.
Lähiympäristö	Usein luontoa ympärillä.	Ympärillä luontoa tai taajama tai kaupungin keskusta.
Opetusvälineet ja op- pimateriaalit	Perusvälineet saatavilla.	Perusvälineiden lisäksi enemmän erikoisväli- neistöä esim. kuvataide, robotiikka jne.
Opetusryhmät	Usein yhdysluokkia, koko vaihtelee.	Pääasiassa yksi ikäluokka opetusryhmässä. Ryhmäkoko tasainen (noin 20).
Tukiopetus	On mahdollista.	On mahdollista joustavammin.
Osa-aikainen erityis- opetus	Laaja-alainen erityisopettaja osa-aikai- sesti koululla.	Laaja-alainen erityisopettaja koko ajan kou- lulla, mahdollisuus käyttää joustavammin.
Kokoaikainen erityis- opetus pienryhmässä	Harvoin mahdollista lähikoulussa.	On mahdollista lähikoulussa lähes aina kai- kissa isoissa kouluissa.
A2-kielen opetus	Joissain kouluissa etäyhteydellä mah- dollista.	Ryhmät muodostuvat todennäköisemmin.
Valinnaisten aineiden opetus	Valikoima suppeampi.	Valikoima laajempi.
Koulun kerhotoi- minta	Valikoima suppeampi.	Valikoima laajempi.
Harrastustoiminta koulupäivän jälkeen	Valikoima suppeampi.	Valikoima laajempi.
Opettajat	Luokanopettajat, joilla tietyt erikoistu- misaineet.	Opettajilla yhteensä enemmän erikoistumis- aineita, joita voidaan hyödyntää. Myös ai- neenopettajia erityisesti yhtenäiskouluissa.
Koulunkäynninohjaa- jat	Yksittäisiä koulunkäynninohjaajia.	Kouluissa enemmän, joustavammin käytettä- vissä.
Oppilashuollon henki- löstö	Vieraillee koululla tiettyinä ajankoh- tina.	Enemmän läsnä koulussa.
Iltapäivätoiminta	Ei järjestetä.	Järjestetään.
Esiopetus samassa koulussa	Joissain	Kaikissa
7–9-luokkien opetus samassa koulussa	Ei järjestetä.	Yhtenäiskouluissa

Liite 3. Tulevaisuuden lähikirjasto

TULEVAISUUDEN LÄHIKIRJASTO

Minkälainen on ensi vuosikymmenen lähikirjasto? 1/3

Vastaa edelleen kirjastolain asettamiin tavoitteisiin ja tehtäviin

- Tarjoaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin.
- Ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon
- Tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.
- Tehtävänsä hoitamiseksi yleisellä kirjastolla on tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

TULEVAISUUDEN LÄHIKIRJASTO

Minkälainen on ensi vuosikymmenen lähikirjasto? 2/3

Toimii kirjaston toimintaperiaatteella, vaikka sijaitsee monitoimitalossa

- Pilotoitu onnistuneesti Ylämaalla sekä tulossa Korvenkylään, Sammonlahteen ja Voisalmeen.
- Laajentaa kuntalaisen saamia palveluja ja kaikissa lähikirjastoissa sama omatoimisuuden laajasti mahdollistava toimintamalli.
- Tila on ajantasainen, asiakkaille saavutettava ja yhdenvertaisen palvelun tuottava sekä henkilökunnalle terveellinen ja turvallinen. Kouluaikojen ulkopuolella koulun tilat ja välineet ovat kuntalaisten käytössä omatoimisesti.
- Edistää lasten ja nuorten lukemista sekä antaa heille edellytyksiä kasvaa aktiiviseksi ja osalliseksi aikuiseksi sekä mahdollistaa sujuvan lasten lukutaidon eteen työskentelemisen yhdessä koulun kanssa.
- Antaa tilat erilaisten kuntalaisten kohtaamisille, ryhmätoiminnalle ja kokoontumisille.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

TULEVAISUUDEN LÄHIKIRJASTO

Minkälainen on ensi vuosikymmenen lähikirjasto? 3/3

Mahdollistaa lähikirjastotoiminnan kehittämisen ja jatkumisen

- Kulttuurisesti, sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä toimintatapa turvaa palvelujen ja työpaikkojen jatkuvuuden.
- Toimintarahat eivät mene seiniin vaan niillä voidaan ylläpitää painettua ja digitaalista kokoelmaa ja sen käyttöä tukevaa osaavaa henkilökuntaa.
- Kirjastoauto vie palvelun sinne, missä ei ole lähikirjastoa.

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI